

בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

העותרת:

תנועת רגבים, ע.ר. 580460319

באמצעות עו"ד בועז ארזי

ת.ד. 44439 ירושלים, מיקוד 9144302

טל: 02-6560303, פקס: 02-6560363

נגד:

המשיבים:

1. מפקד פיקוד המרכז, האלוף אבי בלוט
 2. פלוני, המחזיק
- באמצעות מחלקת הבג"צים, פרקליטות המדינה

עתירה למתן צו על תנאי וצו ביניים

זוהי עתירה למתן צו על תנאי לפיה יתבקש בית המשפט הנכבד להורות למשיבים לנמק:

מדוע לא יבוטל צו החרגה מצו איסור הבניה מספר 96/1 אשר ניתן ביחס למבנה הנמצא בתחומי צו איסור הבניה בסמוך לכביש מס' 55 בחלק הסמוך לכפר נבי אליאס שבשומרון, מן הטעמים המפורטים להלן בעתירה זו, ולאחר שמיעת טיעוני המשיבים, ככל שיחפצו בכך, להורות על צו מוחלט כאמור.

כן יתבקש בית המשפט הנכבד להורות למשיבים להעביר לידי העותרת את פרטי עבריין הבניה, הבונה ו/או המחזיק במבנה מושא העתירה.

זוהי גם עתירה למתן צו ביניים במסגרתה יתבקש בית המשפט הנכבד להורות להימנע מקידום כל הליך תכנוני ביחס למבנה, ובפרט קידום תכנית מתאר למרחב בו מצוי המבנה ו/או קידום היתר בניה למבנה, והכל עד למתן פסק דין סופי בעתירה זו.

נימוקי העתירה

מבוא

עניינה של עתירה זו, בהחרגת מבנה מגורים בן שלוש קומות מאיסור הבניה החל בתחומי צו איסור הבניה הבטחוני מס' 96/1, האוסר על בניה בסמוך לצירי התנועה הראשיים במרחב יהודה ושומרון, תוך חריגה בוטה ממתחם הסבירות המנהלית, כפי שיפורט להלן, ומבלי להתחשב בהשלכות הביטחוניות והמינהליות הנובעות מההחרגה, כאמור.

העותרת אף תטען כי מנסיבות ההחרגה עולה חשש לשיקולים זרים בהחרגת המבנה מצו איסור הבניה ומטענות חמורה בשיקול הדעת, כפי שיורחב להלן.

פניות העותרת למשיב בעניין המובא בעתירה זו – לא נענו, כמו גם פניה לפי חוק חופש המידע לקבלת הקריטריונים אשר על פיהם מטפל המשיב בבקשות להחרגת מבנים מתחולת צווי איסור בניה בטחוניים בכלל, וצו 96/1 בפרט. יצויין כי נוכח היעדר המענה לפנית חופש המידע, הוגשה על ידי העותרת ביום 30.6.2024 עתירה לבית המשפט לעניינים מנהליים במרחב תל-אביב – יפו שמספרה 67288-06-24.

הצדדים לעתירה

1. **העותרת** הינה תנועה ציבורית, אשר שמה לה למטרה, בין היתר, לבדוק ולבקר את פעולת הרשויות המנהליות בדרך טיפולן בנושאי מדיניות קרקעית וסביבתית כך שיפעלו בהתאם לחוק ולכללי מנהל תקין.
2. **המשיב 1** הוא מפקד כוחות צה"ל ביו"ש ובידו מצויות כל סמכויות החקיקה והניהול באזור. לעניינה של עתירה זו, בידי המשיב 1 הסמכות להחריג מבנים מתחומי צו איסור הבניה מס' 96/1, כפי שאכן נעשה על ידו ביחס למבנה מושא העתירה.
3. **המשיב 2** הוא המחזיק במבנה מושא העתירה. פרטיו של המשיב 2 אינם ידועים לעותרת תוך שהמשיב 1, יחד עם גורמים נוספים המצויים תחת אחריותו – נמנעים במכוון ובאופן עקבי מלמסור לעותרת את פרטיו של המחזיק במבנה.
- כבר כאן יצויין כי העותרת עשתה כל אשר לאל ידה על מנת לאתר את פרטי המשיב 2 ובכלל זה פנתה למשיבים מספר פעמים, אולם לא עלה בידה לקבל את פרטיו. העותרת תציין כי עם הגשת העתירה תפעל למסירת העתירה במקרקעין עליהם מוקם המבנה הבלתי חוקי ובכך לאפשר לאותו מחזיק עלום את יומו בבית משפט נכבד זה.

הפרק העובדתי ומיצוי ההליכים

המבנה:

4. המבנה, מושא עתירה זו, מצוי בפאתי הכפר נבי אליאס שבשומרון, בסמוך לכביש מס' 55 בנ.צ. 201324/676993. בניית המבנה החלה בשנת 2020 – והעותרת פנתה לרשויות האכיפה בדרישה לעצור את הבינוי – מיד עם תחילתו.
5. להלן תצלום אויר ועליו סימון המבנה וכן תמונה של המבנה:

ההליכים בפני בית המשפט המחוזי בירושלים

6. ביום 17.9.2020 פנתה העותרת לרשויות האכיפה ביהודה ושומרון בדרישה לנקיטת הליכי פיקוח ואכיפה כנגד המבנה אשר היה מצוי אז בהליך בניה בפאתים המערביים של הכפר נבי אליאס, וכן בדרישה לפתיחה בהליכים פליליים כנגד העבריינים.

7. מאחר ותשובות המשיבים ביחס למבנה לא הצביעו על כוונה אמיתית לביצוע פעולות אכיפה הוגשה ביום 24.12.2020 על ידי העותרת עתירה מנהלית לבית המשפט המחוזי בירושלים (עת"מ 55829-12-20 רגבים נגד שר הביטחון ואח") בדרישה לנקיטת הליכי פיקוח ואכיפה כנגד המבנה.
8. בכתב העתירה הנ"ל התבקש בית המשפט להורות למשיבים דהתם לנקוט בפעולות אכיפה כנגד המבנה בשל היותו בלתי חוקי ובשל היותו ממוקם בסמיכות לכביש 55, המשמש כציר התנועה הראשי במרחב ועליו נוסעים אלפי ישראלים מדי יום. בין היתר צויין כי המבנה נבנה בתחומי צו איסור הבניה הצבאי מספר 96/1 – כך שלמבנה אין אופק תכנוני ונובעת ממנו חזקת מסוכנות ביחס לנוסעים על הציר.
9. כבר בתגובתם המהירה לבקשה לצו ביניים, ביום 31.12.2022, ביקשו המשיבים לדחות את צו הביניים ואת העתירה, בין השאר, בטענה ש"גורמי האכיפה פועלים נוקטים בצעדי אכיפה בעניין המבנה נושא העתירה" (סעיף 5 לתגובה לבקשה לצו ביניים) ולראיה אף ציינו שכנגד המבנה הבלתי חוקי הוצא צו הריסה ביום 7.12.2020.
10. בתגובתם לעתירה, טענתם העיקרית של המשיבים היתה כי למרות היות המבנה בלתי חוקי, ולמרות שכנגד המבנה ננקטו הליכי פיקוח מסויימים – הרי שהריסת המבנה תיעשה בהתאם לשיקול הדעת המנהלי המסור למשיבים ובהתאם לסדרי העדיפויות לאכיפה הננקטים על ידם. בנוסף מסרו המשיבים כי ממילא – הואיל ובונה המבנה הגיש בקשה להיתר בניה – הרי שעפ"י נהלי המינהל האזרחי, מוקפאים כלל הליכי האכיפה כנגד הבינוי (להלן: "הנוהל הישן").
11. במענה לתשובת המשיבים, הגישה העותרת ביום 31.1.2023 עתירה מתוקנת בה טענה, בין השאר, כי המשיבים אינם פועלים ע"פ הנוהל הישן כבר מספר שנים, וכי אין נוהל או כל מקור חוקי אחר המורה להקפיא הליכי אכיפה באופן אוטומטי כנ"ל.
- עת"מ 55829-12-20 מיום 31.1.2023 מצ"ב לעתירה זו כנספח א'.
12. ביום 15.1.2024 התקיים בבית המשפט המחוזי בירושלים דיון במסגרת עת"מ 55829-12-20. במהלך הדיון הסבה העותרת את תשומת לב המשיבים לטענה כי היות והמבנה מצוי בתחומי צו איסור הבניה 96/1 הרי שהוא עומד בחזקת מסוכנות והמשיבים התבקשו להתייחס לנקודה זו באופן פרטני.
- פרוטוקול הדיון בעת"מ 55829-12-20 מיום 15.1.2024 מצ"ב לעתירה זו כנספח ב'.
13. ביום 27.3.24 הגישו המשיבים את עמדתם ביחס לסוגיית הבניה בתחומי צו איסור הבניה ובה נמסר כי אלוף הפיקוד (המשיב 1 בעתירה דנן) החריג את המבנה מתחולת צו איסור הבניה ועל כן אין עילת התערבות שיפוטית בסדרי העדיפויות של המשיבים ביחס למבנה.
- תגובת המשיבים בעת"מ 55829-12-20 מיום 27.3.2024 מצ"ב לעתירה זו כנספח ג'.
14. בעקבות הודעת המשיבים מיום 27.3.2024 הודיעה העותרת כי איננה עומדת עוד על עתירתה בעת"מ 55829-12-20 הנ"ל, תוך שמירת טענותיה, וההליך הסתיים בלא הוצאות לעותרת, כיוון שעל אף שהעתירה נמחקה בלא שהסעד המבוקש ניתן, ציינה השופטת שהעתירה אכן חשפה קושי בהתנהלות המשיבים.

מיצוי ההליכים בטרם הגשת העתירה

15. נוכח הודעת המשיבים בדבר החרגת המבנה, מושא העתירה, מתחולת צו מס' 96/1 – פנתה העותרת לממונה על יישום הוראות חוק חופש המידע בצה"ל (דובר צה"ל) בבקשה לקבל לידיה את הקריטריונים לפיהם מפעיל המפקד הצבאי ביו"ש את סמכותו להחרגת מבנים מתחולת צווים בטחוניים בכלל וצו מס' 96/1 בפרט, ובמקביל – פנתה העותרת למשיב 1 בדרישה לבטל את צו ההחרגה של המבנה, מושא העתירה, מן הטעמים המפורטים במכתב זה.

- פניית העותרת לדובר צה"ל מיום 21.3.2024 מצ"ב לעתירה זו כנספח ד'.
- פניית העותרת למשיב 1 מיום 9.4.2024 לביטול ההחרגה מצ"ב לעתירה זו כנספח ה'.

16. בשל היעדר מענה מטעם המשיב 1 – פנתה העותרת ביום 4.6.2024 בפניה שניה למשיב 1 ובו הודיעה כי, ככל ולא יינתן מענה – היא תיאלץ לפנות להליך שיפוטי.

- פניית העותרת מיום 4.6.2024 מצ"ב לעתירה זו כנספח ו'.
17. משלא נענתה אף למכתב זה, לא נותרה בפני העותרת ברירה כי אם לפנות לבית המשפט הנכבד בעתירה זו.

18. להשלמת התמונה יצויין כי גם לפנייה לפי חוק חופש המידע לא ניתן מענה והעותרת נאלצה להגיש עתירה מתאימה לבית המשפט לעניינים מנהליים בתל אביב – יפו (עת"מ 67288-06-24) במסגרת התשובה לעתירה זו נמסרה הודעת המשיב (דובר צה"ל) ואליה צורפה תשובתו לפנייה לקבלת הקריטריונים להחרגת מבנים מאיסור הבניה הבטחוני. עפ"י תשובתו, אין קריטריונים מסודרים להחרגה וההחרגה נעשית על פי שיקול דעת פרטני לכל מבנה.

- תגובת דובר צה"ל מיום 27.10.2024 מצ"ב לעתירה זו כנספח ז'.

הפרק המשפטי

סמכות המפקד הצבאי להחרגת הצו

19. ביום 18.8.1996 נחתם על ידי מפקד כוחות צהל ביהודה ושומרון צו בדבר איסור בניה מס' 96/1, התשנ"ו – 1996.

- העתק צו 96/1 מצ"ב לעתירה זו כנספח ח'.
20. צו זה, יחד עם המפה שצורפה לו (וכפי שתוקנה מעת לעת) קבע כי "לא תותר בניה בתחום איסור הבניה אלא בהיתר מאת המפקד הצבאי".
21. כפי שצויין, משיבי המדינה בעת"מ 55829-12-20 הסכימו כי המבנה מצוי בתחום צו איסור הבניה, שאם לא כן – לא היה כל צורך בהחרגת המבנה מתחום הצו, כך שאין מחלוקת בנקודה עובדתית זו.

22. מן האמור עולה כי "היתר מאת המפקד הצבאי" – יאפשר בניה גם בתוך תחומי צו איסור הבניה.
23. העותרת תטען כי היתר לבניה בתחום צו איסור הבניה הוא מעשה מנהלי הכפוף לכללי המינהל התקין ולדין המנהלי.

דרישת העותרת לקבלת הקריטריונים למתן היתר לבניה בתחומי הצו

24. כאמור, עוד בטרם הפניה להליך זה, ניסתה העותרת לקבל לידיה את הקריטריונים למתן היתר לבניה בתחומי צוים בטחוניים בכלל, וצו 1/96 בפרט, אולם פניותיה לדובר צה"ל – הממונה על העמדת מידע לפי חוק חופש המידע, לא נענו – והעותרת נאלצה לפנות לבית המשפט על מנת לקבל מענה לפניית חופש המידע. כאמור – ביום 27.10.2024 נמסר לעותרת המידע המבוקש.
25. כפי שהתברר מתשובת המדינה, נספח ז' לעתירה, לא קיים נוהל סדור ולא קיימים קריטריונים מוגדרים לשם החרגת מבנים מאיסור הבניה והעותרת סבורה כי מדובר בפגם חמור בהתנהלותו של המשיב.
26. עוד לעניין זה – העותרת תציין כי במסגרת פנייתה למיצוי ההליכים בתיק זה, התבקשו גם "כלל המסמכים הנוגעים להחרגת המבנה מתחולת הצו, לרבות הבקשה להחרגה, רשימת השיקולים שנשקלו בהליך ואת התשובה הרשמית על החרגת המבנה" (סעיף 4 לנספח ה') – פניה אשר המשיב לא טרח להשיב לה.

החרגת המבנה, מושא העתירה, מתחולת צו מס' 1/96

27. כפי שפורט בפניית העותרת מיום 15.4.2024 (נספח ה' לעתירה זו), על פניו – החרגת המבנה מושא העתירה לוקה במספר פגמים מהותיים, אשר בהצטרפם יחד – מחייבים את ביטול ההיתר שניתן למשיב 2, כמפורט להלן.
28. הסיכון הביטחוני:
- א. ככל שניתן להתרשם מהתמונות לעיל, המבנה מושא עתירה זו מצוי במרחק קצר מאד של פחות מ- 100 מטרים מכביש 55 החדש, שהוא כביש ראשי במרחב המשמש הן את האוכלוסיה הערבית והן את האוכלוסיה הישראלית במרחב, כאשר מדי יום נוסעים אלפי ישראלים, הלוך ושוב על ציר זה..
- ב. הבינוי במרחק כה קצר מהכביש טומן בחובו פוטנציאל ממשי לסיכון בטחוני של הנוסעים על הכביש.
- ג. כפי שציינה העותרת בפנייתה, ביום 6.4.2024 בוצע פיגוע ירי כנגד רכב ישראלי ואוטובוס, במהלכו נפצעה חיילת באורח קשה ואזרח ישראלי נוסף באורח קל – כאשר הפיגוע בוצע במרחק של פחות מ- 500 מטר ממיקומו של המבנה מושא עתירה זו.
- ד. בנוסף, גם ביום 25.7.2024 בוצע על ציר זה, במרחק של עשרות מטרים בלבד (!) מהמבנה מושא העתירה, פיגוע ירי נוסף – במהלכו נפצעו שלושה חיילים.

ה. זו בדיוק הסיבה בשלה חוקק צו 96/1- מלכתחילה. שכן צו זה בא לעולם על מנת למנוע בניה סמוכת צירים – בשל הסכנה הנשקפת לנוסעים בצירים אלו מפיגועים המבוצעים בחסות בניה זו.

ו. נוכח האמור לעיל, ברור כי בנית המבנה טומנת בחובה סיכון בטחוני פוטנציאלי לנוסעים על הציר, במרחב בו מבוצעים פיגועים - בימים אלו ממש.

ז. העותרת סבורה כי יש בפיגועים אלו בכדי להמחיש את הסכנה הקיימת במרחב הספציפי בו נבנה המבנה, מושא העתירה, וההיתר לבניה בתחומי הצו במרחב – תמוה עד למאד.

29. פגיעה רוחבית בצווי איסור בניה צבאיים, ובפרט צו 96/1:

א. העותרת סבורה כי המקרה דנן מהווה פגיעה חמורה בבסיס החקיקה של צו 96/1 ובאופן המהווה "מדרון חלקלק" שיביא לקושי ממשי במימוש הוראות הצו, אשר ממילא מופר על ידי עברייני בניה במרחב יו"ש חדשים לבקרים.

ב. כאמור, צו 96/1 נועד להרחיק את המרחב הבנוי מהצירים על מנת לאפשר מרחב בטחוני בטוח בסמוך לצירים הראשיים ביו"ש.

ג. אכן, הצו מאפשר החרגה של בינוי מתחולת הצו ומאפשר למפקד הצבאי ליתן היתר בניה למבנים – בתחומי הצו. אולם – ברור כי השימוש בהחרגה זו צריך להיעשות בשום שכל ומתוך ראייה של שיקולים רוחביים כמו גם שיקולים נקודתיים.

ד. העותרת מתקשה, **מאד**, להבין את מערך השיקולים המאפשר את החרגת המבנה, מושא פניה זו, מתחולת הצו.

ה. ראשית, כאמור לעיל, מדובר במבנה אשר מתקיימים לגביו כל השיקולים הבטחוניים המצדיקים את הצו, הן מבחינה טופוגרפית (הקירבה לציר והשליטה עליו) והן מבחינה סביבתית (מרחב בו מבוצעים פיגועים בפועל).

ו. שנית – מדובר במבנה חדש ולא במבנה קיים כך שהפגיעה בזכויות הקניין איננה חריגה. ויודגש – המבנה הוא מבנה בלתי חוקי אשר נבנה בשטח חקלאי ולא בשטח המיועד למגורים.

ז. יתירה מכך, מדובר במבנה אשר נבנה במרחק רב מליבת הכפר הסמוך (נבי אליאס) – ולמעשה מדובר במאפיין המעמיד את הבניה, מושא פניה זו, כעבריינות חמורה המצדיקה את השימוש בצו סילוק מבנים (ביחס לקריטריונים שפורסמו על ידי המנהא"ז) – לו היו רשויות האכיפה עושות את מלאכתן נאמנה.

ח. לעניין זה נוסף ונציין – רשויות האכיפה ביו"ש קבעו בעצמן כי בניה במרחק העולה על 200 מהבינוי הקיים של הכפר הסמוך – מהווה בינוי חמור המצדיק התייחסות מיידית (כפי שנקבע במסמך המפרט את שיקולי האכיפה של צו סילוק מבנים). ובנוסף – בינוי המגדיל את שטח הכפר, במקרה דנן – מהווה, הלכה למעשה, הרחבה של שטחי B, על חשבון שטחי C – פעולה השמורה לסמכותו של הדרג המדיני בלבד.

ט. בנוסף – לו היה מדובר במחסן חקלאי קטן ונמוך אשר בשלו התבקשה ההחרגה מתחולת צו 96/1 – ניחא, אולם במקרה דנן מדובר במבנה מגורים בן שלוש קומות השולט על הציר למרחק רב – לכל כיוון, מאפיין אשר צריך היה למנוע אפילו מחשבה ראשונית על החרגתו מתחומי הצו הצבאי.

י. לאור האמור לעיל, נראה כי החרגת המבנה הספציפי הזה מתחולת הצו – עשויה לפרוץ דרך לבקשות נוספות, בהסתמך על ההחרגה של מבנה זו, וברור כי לפנינו פירצה משמעותית ביכולתן של הרשויות לאכוף את הצו באופן יעיל ולהגן על הנוסעים בכבישים במרחב יו"ש.

30. פרס לעבריינות – "יוצא חוטא נשכר":

א. כאמור, בניית המבנה, מושא פניה זו החלה במהלך שנת 2020 כאשר בוני המבנה אינם טורחים לבקש היתרים לבנייתו. לא היתר בניה תכנוני ולא החרגה מתחולת הצו.

ב. פניות העותרת לנקיטת הליכי אכיפה כנגד הבינוי, כאשר הבינוי היה עוד בתחילתו – לא נענו.

ג. למעשה – לפנינו עברייני בניה אשר ביצעו עבירת בניה פלילית חמורה – כאשר מערך האכיפה של המנהא"ז פשוט תומך בהמשך קיומה של הבניה ומגן עליה בחירוף נפש כנגד טענותיה של העותרת, לרבות החרגת המבנה מתחולת הצו – לאחר שכבר הוברר כי הסיבה היחידה לכך שצווי הריסה כנגד המבנה לא בוצעו היא רצונם הבלתי ברור של רשויות האכיפה להימנע מאכיפה כזו, תוך הסתתרות מאחורי טענה של "סדרי עדיפויות לאכיפה".

ד. לאור האמור – היענות המשיב 1 לבקשה להחרגת המבנה מתחולת הצו – מעודדת עבריינות בניה, פשוטו כמשמעו, וברור כי לא רק שאין הצדקה לכך, אלא אף נתין לקבוע כי ההצדקה המתבקשת במקרה זה היא דווקא לדחיית הבקשה.

31. חומרה מיוחדת – ציר עוקף:

א. העותרת תבקש גם לציין כי היענות המשיב 1 לבקשת ההחרגה תמוהה נוכח העובדה כי מדובר בציר שהוא ממילא "ציר עוקף".

ב. ויובהר – ציר 55 המקורי עבר בתוך השטח המבונה של הכפי נבי אליאס. מאחר ותחושת הביטחון של האזרחים הנוסעים על ציר 55 הישן היתה נמוכה ומאחר ובתוך תחום הכפר – אירעו מקרים רבים של "טרור עממי", במאפיין של השלכת אבנים וחפצים כלפי הנוסעים בכביש, ואף פיגועים של ממש, לרבות השלכת בקבוקי תבערה וכיוצא"ב – החליטו הרשויות לסלול כביש עוקף לכפר נבי אליאס, כאשר הכיכר שמתחת למבנה מושא עתירה זו – היא נקודת החיבור המערבית של הכביש הישן עם הכביש החדש.

ג. כלומר – על מנת להרחיק את מבני הכפר נבי אליאס מציר התנועה – הושקעו מליוני שקלים לשם סלילת כביש עוקף, ולאחר מכן – מאפשרות הרשויות את בניית המבנה הבלתי חוקי – השולט על הציר העוקף, ואף מחריגות אותו מתחום צו איסור הבניה,

שנועד להרחיק את הבניה מהציר. בכל הכבוד הראוי – נראה שמדובר בהחלטה שגויה ביסודה.

32. היעדר הצדקה תכנונית לבניית המבנה:

- א. כאמור בתשובת המדינה לעתירה בעת"מ 55829-12-20 הנ"ל - מדובר במבנה הבנוי מחוץ לתחום הכפר נבי אליאס, ולמעשה, על מנת "להלבין" את הבניה הבלתי חוקית – יש לייצר תכנית בינוי חדשה למרחב בו מצוי המבנה.
- ב. לו היה סדר הדברים הפוך, כלומר: ביצוע תכנון, הנדרש לצרכי אוכלוסיית הכפר – ובמסגרתו בחינת ההחרגה מתחולת צו איסור הבניה, לצרכי הציבור כולו – ניחא, שכן יש מקום לשיקול ציבורי רחב במסגרת שיקולי ההחרגה (כמובן תחת תנאים המבטיחים את בטחון הנוסעים על הציר). אולם לפנינו מקרה מובהק של העדפת אינטרס פרטי של עברין בניה – על פני האינטרסים הציבוריים הבטחוניים.
- ג. הלכה למעשה – החרגת המבנה מתחולת צו איסור הבניה, איננה משקללת באופן ראוי את זכויות הפרט (המשיב 2) אל מול זכויות הכלל.
- ד. ויובהר – למשיב 2, בשלב זה – אין כל זכות שבדין לבניית מבנה כלשהו על המקרקעין (וזאת מתוך הנחה דיונית שהמקרקעין עליהם נבנה המבנה אכן שלו – הנחה שהעותרת מסופקת אם היא נכונה), שכן ייעוד המקרקעין הוא חקלאי, ועל כן ניתן לומר כי הזכות של המשיב 2 היא זכות תיאורטית בלבד.
- ה. מנגד, זכויות הציבור לנסיעה בטוחה על הציר – הן זכויות קיימות ומוכחות – ועל כן העותרת איננה מצליחה להבין כיצד זכות תיאורטית של עברין בניה גוברת על זכויות ציבוריות מוכחות ובעלות משמעות לביטחון הרכוש והחיים.
- ו. העותרת סבורה כי שקלול הזכויות, כאמור – מחייב ביטול של ההחרגה.

33. הצטברותם של השיקולים:

- א. נשגב מבינתה של העותרת כיצד מקרה זה "זכה" להחרגה מצו איסור הבניה – ללא כל אינטרס ראוי אמיתי אחד וכנגד מצבור של אינטרסים השוללים את מתן ההיתר.
- ב. כאמור, לפנינו מספר שיקולים המצדיקים את דחיית הבקשה למתן היתר לבניה בתחומי הצו, ובין היתר:
 - השיקול הביטחוני הספציפי
 - שיקולי שמירה על תוקפו של צו 96/1
 - מתן פרס לעבריינות
 - פגיעה בציר עוקף נבי אליאס
 - היעדר הצדקה תכנונית

ובכל זאת נקבע כי ניתן להחריג את המבנה מתחולת הצו.

ג. ויודגש – כל אחת מהסיבות לדחיית הבקשה – עומדת בפני עצמה, קל וחומר כאשר כולן באות יחד.

חשש לקיומם של שיקולים זרים בהחלטה להחריג את המבנה

34. משהגענו עד לכאן, ומשנוכחנו לתהיות לגבי מערך השיקולים שהוביל להחרגת המבנה מתחולת הצו, העותרת תטען כי התנהלות המשיבים בעת"מ 55829-12-20 הנ"ל והנסיבות שהובילו להחרגת המנה מתחולת הצו – מעלות חשש כבד לשיקולים זרים בהחלטה להחריג את המבנה מצו איסור הבניה.
35. העותרת תטען כי, בניגוד מוחלט לחובת אכיפת דיני התכנון והבניה המוטלת על רשויות האכיפה כלפי המשיב 2 - רשויות האכיפה עושות ככל שביכולתן בכדי **לסכל** את האכיפה כלפי המבנה מושא העתירה, באופן מעורר פליאה ממש.
36. בשורה התחתונה – נראה כי החרגת המבנה מתחולת צו איסור הבניה נועדה למטרה אחת ויחידה – מניעת התערבות שיפוטית מצד בית המשפט המחוזי בהחלטת רשויות האכיפה שלא לבצע הליכי אכיפה כנגד הבינוי מושא העתירה והעותרת סבורה כי מדובר בשיקול זר ופסול.
37. ראשית העותרת תבקש לסקור, בקצרה, את שלל הטיעונים של המדינה בדבר אי התערבות שיפוטית במחדליה למימוש צו ההריסה כלפי המבנה:
- א. סדרי עדיפויות – בתשובתם המקדמית לעתירה בעת"מ 55829-12-20 הנ"ל הודיעו משיבי המדינה כי כנגד הבניה ננקטו הליכי פיקוח, אולם הליכי הריסת המבנה ייעשו בהתאם לסדרי העדיפויות של רשויות האכיפה.
- ב. תחולת נוהל "הקפאת הליכים" בעניינו של המבנה – עוד טענו המשיבים כי נוכח קיומו של נוהל פנימי, המקפא את הליכי האכיפה במקרה בו הוגשה בקשה להיתר עבור המבנה – ממילא מוקפאים הליכי המימוש של צו ההריסה.
- ג. מאחר והעותרת הוכיחה, במסגרת ההליכים בעת"מ 55829-12-20 הנ"ל – כי אין מקום להחיל את הקפאת ההליכים" על פי הנוהל – שבו משיבי המדינה וטענו להיעדר עילת התערבות בשל סדרי העדיפויות לאכיפה.
- ד. מאחר ובית המשפט המחוזי קיבל את טענת העותרת לפיה עצם העובדה כי המבנה בנוי בתחומי צו איסור הבניה מסי' 96/1 – שהוא צו בטחוני במהותו – מצביעה על מסוכנות ועל עמידתו בראש סדרי העדיפויות לאכיפה, נאלצו משיבי המדינה והמשיב 1 בעתירה דנן "לשנות את כללי המשחק" – תוך כדי הדיון, ולהחריג את המבנה מתחולת צו איסור הבניה.
- ה. ברור, אם כן, כי מטרתם העיקרית של המשיבים להחרגת המבנה הינה סילוק הטענה הבטחונית משולחנו של בית המשפט המחוזי – ומניעת התערבות שיפוטית במחדל אי האכיפה של צו ההריסה שהוצא כנגד המבנה.
38. כאמור, העותרת סבורה כי מדובר בשיקול זר, שלא לומר שיקול פסול. שינוי "כללי המשחק" נוכח חשש להתערבות שיפוטית – אשר נעשה במהלכו של ההליך השיפוטי הוא למעשה רמיסת ההליך השיפוטי והפיכתו לחוכא ואיטלולא.

39. בנוסף, העותרת סבורה כי הדרך העקלקלה להחרגת המבנה מצביעה על הצורך הציבורי בביטול ההחרגה של המבנה מתחולת צו איסור הבניה.

היעדר קריטריונים קבועים להחרגת מבנים מתחולת צווים בטחוניים

40. כאמור לעיל, ביום 27.10.2024 מסר דובר צה"ל לעותרת כי אין נוהל סדור לטיפול בבקשות החרגה וכי הקריטריונים לבחינת בקשות אלו נבחנות על פי שיקול דעת "המפקד הצבאי" בהתחשב במספר קריטריונים, אשר חלקם פורטו בתשובה זו, נספח ז' לעתירה.
41. העובדה כי לא קיים נוהל סדור לבחינת בקשות החרגה – פותחת פתח לתקלות רבות בטיפול בבקשות ההחרגה, חוסר אחידות בטיפול בבקשות אלו והיעדר יכולת לבצע בקרה על החלטת ה"מפקד הצבאי" – באופן בלתי סביר.
42. לאור כל האמור לעיל, ולאחר שהתברר כי התנהלות המשיב בכל הקשור לסוגיית החרגת בינוי בתחומי הצווים הבטחוניים לוקה בחוסר סבירות משמעותי – ברור כי נדרשת התערבותו של בית המשפט הנכבד – הן בבדיקת אופן ביצוע ההליך והן בבחינת השיקולים למתן היתר ההחרגה.

בקשה לצו ביניים

43. העותרת מבקשת כי בית המשפט יוציא צו ביניים למניעת ביצוע כל הליך סטטוטורי הנוגע לבמנה מושא העתירה.
44. נכון למועד הגשת עתירה זו – במרחב בו נבנה המבנה לא קיימת תכנית המאפשרת בינוי וכמובן שלמבנה, מושא העתירה לא ניתן היתר.
45. על מנת למנוע מצב של "מעשה עשוי" בגדרו "תולבן" העבירה שבבניית המבנה באמצעות קידומה של תכנית ו/או קידומו של היתר בניה, מתבקש בית המשפט להקפיא את המצב התכנוני של המבנה.
46. לא למותר לציין כי המבנה מאוכלס – למרות היותו בלתי חוקי.
47. נוכח האמור ברור כי קיים צורך ממשי להוצאת צו ביניים.
48. העותרת תוסיף ותבקש להורות למשיבים למסור לעותרת את פרטי המשיב 2 וזאת לאחר שהעותרת עשתה ככל אשר בידה על מנת לנסות ולאתר את פרטיו וכן פנתה אל המשיבים פעם אחר פעם בבקשה לקבל את פרטי העבריינים, אך הדבר לא עלה בידה.
49. מאחר ואין חולק על כי מדובר בבינוי בלתי חוקי הרי שלא תפגע בשל הוצאת צו הביניים וצו על תנאי שום זכות קנויה של המשיב 2 שכן לאף אדם אין זכות קנויה להפר את החוק, ועל כן מאזן הנוחות תומך בהוצאת הצו כמבוקש.
50. גם מבחינת סיכויי העתירה נראה כי הכף נוטה לטובת הוצאת צו הביניים כמבוקש.
51. אשר על כן, יתבקש בית המשפט הנכבד ליתן צו ביניים כמבוקש.

סיכום

לאור האמור לעיל בית המשפט הנכבד מתבקש להוציא צו על תנאי, כמבוקש ברישא של עתירה זו, ולאחר קבלת תגובת המשיבים להפוך את הצו על תנאי למוחלט תוך חיוב המשיבים בהוצאות ושכ"ט.

עתירה זו נתמכת בתצהירו של מר מאיר דויטש, מנהל העותרת.

בועז ארזי, עו"ד

ב"ב העותרים

היום, יום שלישי, י"א במרחשוון תשפ"ה, 12.11.2024

תצהיר

אני הח"מ, מאיר דויטש ת.ז. 043461268 לאחר שהוזהרתי על ידי עורך דין כי עלי לומר את האמת וכי באם לא אעשה כן אהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק, מצהיר בזאת כדלקמן:

- א. הנני עושה תצהירי זה בתמיכה בעובדות הנטענות בעתירה המוגשת על ידי תנועת רגבים לבית המשפט העליון בשבתו כבג"ץ כנגד מפקד פיקוד המרכז ואח'.
- ב. אני מנכ"ל העותרת והעובדות הכלולות בהתנגדות הגיעו לידיעתי מתוקף תפקידי.
- ג. הנני מצהיר כי כל העובדות והטענות שמובאות בעתירה נכונות למיטב ידיעתי, הבנתי ואמונתי.

זה שמי, זו חתימתי וכל האמור לעיל אמת.

אימות חתימה

היום 29.9.2024 ^{12/11/24} התייצב בפני - עו"ד בועז ארזי ממעלה מכמש 210 - מר מאיר דויטש, המוכר לי באופן אישי, וחתם על תצהירו זה, לאחר שהוזהרתי כי עליו לומר את האמת, וכי באם לא יעשה כן יהא צפוי לעונשים הקבועים בחוק.

מ.ר. 31721

עמוד	פירוט	נספח
	העתק עת"מ 20-12-55829 מיום 31.1.2023	א'
	העתק פרוטוקול הדיון מיום 15.1.2024	ב'
	העתק תגובת המשיבים מיום 27.3.2024	ג'
	העתק פניית העותרת לדובר צה"ל מיום 21.3.2024	ד'
	העתק פניית העותרת למשיב 1 מיום 15.4.2024 לביטול ההחלטה	ה'
	העתק פניית העותרת מיום 4.6.2024	ו'
	העתק תשובת דובר תה"ל בעתירת חופש המידע מיום 27.10.2024	ז'
	העתק צו 96/1	ח'

נספח א'

העתק עת"מ 55829-12-20

מיום 31.1.2023

נספח א'

העתק עת"מ 55829-12-20 מיום

31.1.2023

תאריך חתימה: 31.1.2023

מועד אחרון להגשה: 1.2.2023

רגבים, ע.ר. 580460319

ע"י ב"כ עוה"ד אבי סגל ו/או יעל סינמון ו/או אבי גז
מרחוב טורא 32א, ימין משה, ירושלים, 9410232
טל: 02-6333793 - פקס: 02-6333795

המבקשת

נ ג ד

1. שר הביטחון, מר יואב גלנט
 2. אלוף פיקוד המרכז, אלוף יהודה פוקס
 3. ראש המנהל האזרחי, תא"ל פארס אטילה
- כולם באמצעות פרקליטות אזרחי, משרד המשפטים
רח' מחל 6, ירושלים

המשיבים

עתירה מתוקנת

בהתאם להחלטת בית המשפט הנכבד מיום 5.1.2023, מוגשת בזאת עתירה מתוקנת מטעם העותרת, במסגרתה יתבקש בית המשפט הנכבד ליתן צו על תנאי אשר יורה למשיבים לנמק מדוע אינם פועלים למימוש צו ההריסה שהוצא ביום 7.12.2020 כנגד מבנה גדול ממדים, אשר נבנה ללא היתרים ובניגוד לכל דין, מצפון לישוב אלפי מנשה שבשומרון, בסמוך לכפר נבי אליאס, זאת, בין היתר, לאור הימצאות המבנה בסדר עדיפות גבוה לאכיפה בהתאם לסדרי העדיפויות הקבועים אצל המשיבים לאכיפה במגזר הפלסטיני (להלן: "המבנה הבלתי חוקי").

כן יתבקש בית המשפט הנכבד להורות למשיבים להעביר לידי העותרת את פרטי עברייני הבניה, בוני ו/או מחזיקי המבנה הבלתי חוקי.

ואלו נימוקי העתירה:

א. מבוא – כללי:

עניינה של עתירה זו, במעשיהם ובמחדליהם של המשיבים 1-4 (להלן: "המשיבים"). המשיבים פועלים בניגוד לדין ותוך חריגה ניכרת מכל אמת מידה מקובלת של התנהגות ציבורית ומנהל תקין, תוך התעלמות מוחלטת מחובתם לאכוף את דיני התכנון והבנייה וכל דין אחר החל באזור.

המשיבים, אשר אחראים על בטחון הפנים והסדר הציבורי בשטחי C, מתפרקים מחובתם ואפשרו לעברייני הבניה לבנות את המבנה מושא העתירה ולאכלסו (לאחר מועד הגשת העתירה שבכותרת), ללא כל היתר ובניגוד לכל דין, וללא שפתחו בחקירה פלילית כנגד מי מהעבריינים.

עתירה זו עוסקת במבנה הנמצא בסדר עדיפות גבוה לאכיפה וזאת משני טעמים מרכזיים: הראשון, המבנה הוקם למעלה מ- 200 מטר מהבינוי בכפר הסמוך נבי אליאס כך שמלבד הבניה הבלתי חוקית מדובר בהרחבה משמעותית של מרחב השטח המבונה של הכפר אל עבר שטח C המצוי בשליטה ישראלית, זאת כחלק ממדיניות הרשות הפלסטינית לספח שטחי C באמצעות רצף התיישבות פלסטינית.

הטעם השני, המבנה הבלתי חוקי נבנה בסמוך ממש לכביש 55, אשר הינו הכביש הראשי באזור, בתוך תחום צו איסור בניה (אשר כל תכליתו הינה למנוע בניה בלתי חוקית בצמוד לעורקי תחבורה ראשיים לאור הפגיעה הביטחונית האסטרטגית הנלווית לכך), דבר אשר יוצר סיכון ביטחוני עצום לנוסעים בכביש זה, על כל הנובע והמשתמע מכך, תוך הפיכת הוראות הצו לאות מתה.

בנוסף, עברייני הבניה ניצלו את מדיניות המשיבים והנוהל, כפי שיפורט בהמשך בהרחבה, על מנת לסיים את הליכי הבניה ולאכלס את המבנה, בחוסר תום לב של ממש ותוך קביעת עובדות בטשטח לרשויות האכיפה, עובדה אשר מציבה אף היא את מימוש צו ההריסה כנגד המבנה בראש סדרי העדיפויות.

למען הסדר הטוב יובהר, כי עתירה זו מוגשת רק לאחר שהעותרת מיצתה את יתר ההליכים שעמדו לרשותה, ובכלל זה פניות חוזרות ונשנות שנעשו למשיבים ושנענו באופן לאקוני /או ריקם, זאת בניגוד להוראות החוק לתיקון סדרי מנהל (החלטות והנמקות), תשי"ט - 1958. העותרת סבורה כי מן הראוי יהיה שבית המשפט הנכבד יתן משקל לעובדה זו בעת פסיקת ההוצאות בסיום ההליך.

ב. הצדדים לעתירה:

1. העותרת הינה תנועה ציבורית, אשר שמה לה למטרה, בין היתר, לבדוק ולבקר את פעולת הרשויות המנהליות בדרך טיפול בנושאי מדיניות קרקעית וסביבתית כך שיפעלו בהתאם לחוק ולכללי המנהל התקין (להלן: "העותרת").
2. משיב מס' 1 הינו שר הביטחון של מדינת ישראל אשר מתוקף סמכותו מופקד הוא בין השאר על המנהל האזרחי ביו"ש, על שמירת הביטחון וביטחון הפנים ביו"ש, ועל שמירת הסדר הציבורי והחוק באזור, ובכלל זה אכיפת דיני התכנון והבניה וכל דין אחר.
3. משיב מס' 2 הינו מפקד כוחות צה"ל ביו"ש ובידו מצויות כל סמכויות החקיקה והניהול באזור.
4. משיב מס' 3 הינו ראש המנהל האזרחי אשר בידו מצויות סמכויות ניהול החיים האזרחיים ביו"ש, ובכלל זה בסמכותו ומחובתו לאכוף את חוקי התכנון והבניה, כמו גם חוקים סביבתיים החלים באזור.
5. משיבה מס' 4 הינה משטרת ישראל אשר הינה בעלת הסמכות להורות על פתיחה בחקירה בחשד שבוצעו עבירות פליליות כחלק מבניית המבנים הבלתי חוקיים.
6. העותרת עשתה כל אשר לאל ידה על מנת לאתר את פרטי עברייני הבניה, בוני המבנה הבלתי חוקי, ובכלל זה פנתה למשיבים מספר פעמים בעניין (ראו בהמשך ביתר פירוט), אך הדבר

לא עלה בידה. נציג העותרת הגיע פעמיים למבנה אך לא עלה בידו לקבל את פרטי מעברייני הבניה בשל חוסר שיתוף פעולה מצד האנשים במקום.

7. העותרת מודיעה בזאת כי עם הגשת העתירה תפעל להמצאת העתירה בשטח לידי המחזיקים במבנה הבלתי חוקי, ובכך יתאפשר לאותם מחזיקים עלומים להצטרף כצדדים להליך שבכותרת.

ג. הרקע העובדתי:

8. מצפון ליישוב אלפי מנשה שבשומרון, בסמוך לכפר נבי אליאס (לכיוון הכביש הראשי עוקף נבי אליאס), משתלטים תושבים ערבים מהסביבה על אדמות ובצעו עבודות לבניית מבנה רב קומות, ללא היתרים ובניגוד לכל דין, והכל בסמוך ממש לכביש 55, אשר הינו הכביש הראשי באזור, **בתוך תחום צו איסור בניה** (להלן: "המבנה הבלתי חוקי"). המבנה הבלתי חוקי נבנה במרחק של למעלה מ- 200 מטר מהבינוי בכפר נבי אליאס, תוך התעלמות מוחלטת מדיני התכנון והבניה ומרשויות האכיפה.

9. המבנה הבלתי חוקי נבנה בתוך שטח C הנמצא בשליטה ישראלית, אזרחית וביטחונית מלאה.

10. להלן תצלום אוויר עם סימון מיקום המבנה הבלתי חוקי (ב.צ. 201324/676993), וכן תמונה שצולמה במקום:

11. כפי שניתן להיווכח מעיון בתצלום אוויר ובתמונה המצורפת לעיל, עברייני הבניה בצעו עבודות לבניית מבנה רב קומות – גדול ממדים, ללא כל היתר שבדין, במרחק מהכפר הסמוך – נבי אליאס, ומטרים ספורים בלבד מהכביש הראשי באזור – כביש 55 – בתוך תחום צו איסור בניה, והכל תוך קביעת עובדות בשטח ותוך ניצול אוזלת ידן של רשויות האכיפה.

12. בניית המבנה רב הקומות בצמוד לעורק התחבורה הראשי, **בתוך תחום צו איסור בניה** (אשר כל תכליתו הינה למנוע בניה בלתי חוקית בצמוד לעורקי תחבורה ראשיים לאור הפגיעה הביטחונית האסטרטגית הנלווית לכך), יוצרת סיכון ביטחוני עצום לנוסעים בכביש זה, על כל הנובע והמשתמע מכך, תוך הפיכת הוראות הצו לאות מתה.

13. יצוין, כי בשנים האחרונות הוקם ונבנה כביש עוקף נבי אליאס, אשר הינו חלק מכביש 55, וזאת במטרה למנוע מהנוסעים בכביש לעבור דרך הכפר שבמהלך השנים הלך וסגר על הכביש הישן. דא עקא, כיום בניית המבנה הבלתי חוקי בסמיכות כה גדולה לכביש (כחלק מהתופעה הכוללת במקום של בניה מחוץ לתחומי הכפר לכיוון הכביש), בעצם יוצרת מחדש את אותה הסיטואציה שהובילה מלכתחילה לבניית הכביש העוקף, תוך שמורידה לטמיון את כל העבודה וההשקעה של המדינה בעשרות מיליוני שקלים בבניית הכביש.

14. עוד יצוין, כי בניית המבנה הבלתי חוקי הינה חלק ממדיניות מכוונת של הרשות הפלסטינית לעודד את עברייני הבניה לבנות באופן בלתי חוקי בסמוך לכפרים שבשטחי B, בתוך שטחי C, והכל על מנת לספח לעצמם שטחים לא להם וליצור רצף התיישבות פלסטינית באזור.

15. בהתאם לכך, פנתה העותרת אל המשיבים פעם אחר פעם בדרישה כי ינקטו בפעולות פיקוח ואכיפה כנגד בניית המבנה הבלתי חוקי והעבריינים, אך כל פניותיה עלו בתוהו והעבריינים ממשיכים בימים אלו ממש לבנות את המבנה הבלתי חוקי באין כל מפריע מצד רשויות האכיפה, ובנייתו צפויה להסתיים בימים אלו ממש וכך אף אכלוסו, ויפורט:

16. ביום 17.9.2020 פנתה העותרת אל המשיבים, בהתאם להוראות החוק לתיקון סדרי מנהל (החלטות והנמקות), תשי"ט – 1958 (להלן: "חוק ההנמקות"), בדרישה כי יעשו שימוש בסמכותם בהתאם להוראות הצו בדבר סילוק מבנים חדשים (יהודה והשומרון) (הוראת שעה) (מס' 1797), התשע"ח – 2018 (להלן: "הצו בדבר סילוק מבנים חדשים"), ויורו בדחיפות על סילוק המבנה הבלתי חוקי והשבת המצב לקדמותו ו/או כי ינקטו בפעולות פיקוח ואכיפה כנגד העבודות לבניית המבנה הבלתי חוקי.

מצ"ב העתק פניית העותרת מיום 17.9.2020, ומסומן כנספח 1.

17. כן ביקשה העותרת מהמשיבים כי יפתחו בחקירה פלילית כנגד העבריינים, מבצעי העבודות הבלתי חוקיות ובוני המבנה הבלתי חוקי ולקבל באופן מידי את פרטי העבריינים הנמצאים בידיהם, ופירוט בדבר הליכי האכיפה ככל ואלו ננקטו כבר על ידם.

18. ביום 28.10.2020 התקבל מענה לאקוני מטעם המשיב 3, ראש המנהל האזרחי, לפיו הודיע כי במידת הצורך ינקטו הליכי פיקוח ואכיפה בהתאם לנהלים, ומימוש האכיפה יקבע בהתאם לסדרי העדיפויות.

מצ"ב העתק תשובתו הלאקונית של המשיב 3 מיום 28.10.2020, ומסומן כנספח 2.

19. דא עקא, משלא נקטו המשיבים כל פעולות אכיפה אפקטיביות המשיכו במקום, סיימו עברייני הבניה את בניית המבנה הבלתי חוקי (נותר להם לבנות את חלונות המבנה וגימורים), והמבנה עומד בימים אלו לקראת אכלוסו.

20. להלן תמונה שנלקחה במקום לאחר מועד פנייתה הראשונה של העותרת והמלמדת על התקדמות בניית המבנה הבלתי חוקי:

21. בהתאם לכך, פנתה העותרת אל המשיבים, פעם נוספת – שניה במספר, ביום 10.11.2020, בדרישה דומה לאמור לעיל.

מצ"ב העתק פניית העותרת מיום 10.11.2020, ומסומן כנספח 3.

22. משפנייתה זו של העותרת נענתה ריקם על ידי המשיבים, ומשעברייני הבניה המשיכו במלאכת בניית המבנה הבלתי חוקי ואף החלו בביצוע עבודות לבניית מבנה בלתי חוקי נוסף במקום (כפי שיפורט בהמשך בהרחבה), פנתה אליהם העותרת, ביום 19.11.2020, בדרישה דומה לאמור לעיל.

מצ"ב העתק פניית העותרת מיום 19.11.2020, ומסומן כנספח 4.

23. פנייתה זו של העותרת נענתה ריקם על ידי המשיבים, ומשכך פנתה אליהם העותרת, ביום 9.12.2020, בהודעת תזכורת לפנייתה לעיל.

מצ"ב הודעת התזכורת מיום 9.12.2020, ומסומן כנספח 5.

24. בו ביום התקבל מענה לאקוני מטעם המשיב 3, לפיו שב על האמור במכתבו מיום 28.10.2020 (מילה במילה), הא ותו לא.

מצ"ב העתק תשובת המשיב 3 מיום 9.12.2020, ומסומן כנספח 6.

25. יצוין, כי לאחר קבלת תשובה סתמית זו, פנתה העותרת אל המשיב 3, ביום 10.12.2020, על יסוד הוראות חוק חופש המידע, תשנ"ח – 1998, בבקשה כי יפרט את זהות הגורמים הרלוונטיים אליהם הועברה פניות העותרת לעיל, בבקשה לברר את לוח הזמנים הצפוי לטיפול הגורמים הרלוונטיים בפניות העותרת, היכן בסדר עדיפות עומד המקרה מושא העתירה שבכותרת, וכן לקבלת פירוט בדבר הליכי אכיפה ככל ונקטו והמועד בו בוצעו, אך עד מועד זה לא נתקבלה כל תשובה בעניין.

מצ"ב העתק פניית העותרת מיום 10.12.2020, ומסומן כנספח 7.

26. ביום 23.12.2020 התקבל מענה נוסף מטעם המשיב 3, לפיו הודיע כי המבנה המדובר מוכר לגורמי המנהל האזרחי וכי נפתח למבנה תיק בב"ח ט' 28/20, וכי במידת הצורך ינקטו הליכי פיקוח ואכיפה בהתאם לנהלים, ומימוש האכיפה יקבע בהתאם לסדרי העדיפויות.

מצ"ב העתק תשובת המשיב 3 מיום 23.12.2020, ומסומן כנספח 8.

27. ודוק. מתשובת המשיב 3 לעיל ברי כי המשיבים מודעים לעצם בניית המבנה הבלתי חוקי, ואף פתחו תיק בב"ח כנגד המבנה, אך חרף חומרת מיקומו של המבנה בצמוד לכביש הראשי, בתוך תחום צו איסור בניה, לא הודיע המשיב 3 כי נמסרו צו לסילוק מבנים חדשים ו/או צווי הפסקת עבודה ו/או הריסה, ולא כל שכן שהללו נאכפו בפועל, ודברים חמורים אלו מדברים בעד עצמם.

28. העותרת תטען, כי בכל הכבוד הראוי תשובה מעין זו אינה מספקת ואינה סבירה בנסיבות העניין, ויש בה כדי ללמד על התפרקות המשיבים מחובתם לאכוף את החוק במקום, שכן עברייני הבניה החלו בביצוע העבודות לבניית המבנה הבלתי חוקי לפני חודשים רבים והללו המשיכו במלאכתם ועמדו לקראת סיום בנייתו ואכלוסו של המבנה הבלתי חוקי, והכל בצמוד ממש לכביש הראשי באזור – בתוך תחום צו איסור בניה, מבלי שרשויות האכיפה עשו דבר בעניין חרף התראותיה החוזרות ונשנות של העותרת בעניין, ואך ברי כי פתיחת

תיק בב"ח אין בה משום נקיטה אפקטיבית בפעולות אכיפה, וממילא ברי כי תשובה בנוסח "במידת הצורך ינקטו הליכי פיקוח ואכיפה בהתאם לנהלים", אין בה דבר מלבד התפרקות מוחלטת ממימוש חובות המשיבים מכח הדין.

29. כפי שניתן להיווכח, בניית המבנה הבלתי חוקי ואכלוסו, נעשית ומתאפשרת הלכה למעשה תחת עיניהן "העצומות" של המשיבים וחדלון ידם.

30. המשיבים פוטרם את עצמם מחובתם לאכוף את הדין במקום ולממש את הצווים, ככל ואכן הוצאו על ידם, ולהפסיק את העבודות לבניית המבנה הבלתי חוקי בפועל בטענה של "סדרי עדיפויות" ו- "שיקולים מבצעיים", כך שבפועל העבודות הבלתי חוקיות לבניית המבנה הסתיימו והמבנה אף אוכלס לאחר מועד הגשת העתירה, חרף העובדה כי עסקינן במבנה רב קומות הנבנה בתוך צו איסור בניה, בצמוד ממש לעורק תחבורה ראשי, על כל הנובע והמשתמע מכך.

31. יצוין, כי בניית המבנה הבלתי חוקי מושא העתירה דגן הינה אך טיפה בים עבירות הבניה המתבצעות באזור זה, וכי בסמוך למיקום המבנה הבלתי חוקי, בונים עברייני בניה נוספים מהאזור מבנים רבים נוספים ללא היתרים ובניגוד לכל דין, וכי היעדר האכיפה במרחב זה נותנת את אותותיה בדמות מבנים בלתי חוקיים רבים נוספים הצצים אחד אחרי השני כפטריות אחר הגשם.

32. כאמור לעיל, הבניה הבלתי חוקית הנרחבת באזור הינה חלק ממדיניותה המוצהרת של הרשות הפלסטינית להגדיל את תחומי ההתיישבות הפלסטינית בשטחי B על ידי סיפוח שטחים לא להם בשטחי C באמצעות בניה צמודת דופן לכפרים הפלסטיניים, והכל על מנת ליצור רצף התיישבות פלסטינית באזור.

33. כך למשל - פנתה העותרת ביום 18.8.2020 וביום 8.9.2020 והתריעה בעניין זה כלפי המשיבים, אך המשיבים לא עשו דבר בעניין, וממילא ברי כי עברייני הבניה באזור זה מנצלים את היעדר האכיפה על מנת להמשיך ולבנות באופן בלתי חוקי במרחב זה, והכל תוך השתלטות על שטחים נרחבים מחוץ לגבולות הכפר ועל מנת ליצור רצף התיישבות פלסטינית באזור.

מצ"ב העתק פניות העותרת מיום 18.8.2020 ומיום 8.9.2020, ומסומנים כנספח 9.

34. כמו כן, וכפי שצוין בפניית העותרת מיום 19.11.2020 (המצ"ב כנספח 4 לעיל), עברייני הבניה שנוכחו כי "אין דין ואין דיין ואיש הישר בעיניו ייעשה" במרחב זה, החלו בביצוע עבודות פיתוח לצרכי בניית מבנה נוסף (ב.נ.צ. 201485/676974), ללא כל היתר ובניגוד לכל דין.

35. להלן תמונות שצולמו במקום, כאשר מהתמונה הראשונה ניתן ללמוד על צמידות המבנה החדש לכביש העוקף הצמוד לכיכר:

36. עינינו הרואות כי המשיבים בחידלון ידם, נותנים למעשה את ברכתם לעברייני הבניה ומאפשרים בפועל ממש את המשך הפקרות הבניה הבלתי חוקית במרחב ואת השתלטותם על שטחי C לא להם.

37. העותרת תטען כי יש לייחס חומרה רבה לבניית המבנה הבלתי חוקי, שכן מבנה רב קומות זה נבנה בצמוד ממש לכביש 55, אשר הינו הכביש הראשי באזור, בתוך תחום צו איסור בניה, תוך יצירת מפגע ביטחוני אסטרטגי כבד לנוסעים בכביש זה.

38. כמו כן, מעבר לעובדה כי העבודות לבניית מבנה זה נעשות ללא היתרים ובניגוד לכל דין, הרי שאלו נעשות תוך השתלטות על שטחים לא להם, תוך ניצול אוזלת ידן של רשויות

האכיפה במקום, והכל על מנת ליצור רצף התיישבות פלסטינית במקום ולקבוע עובדות בשטח במטרה לצמצם את חופש הפעולה הביטחוני והמדיני של מדינת ישראל במסגרת הסכמים עתידיים, על כל ההשלכות המדיניות והביטחוניות הכרוכות בכך.

39. זאת ועוד, בניית המבנה הבלתי חוקי ע"י עברייני הבניה נעשתה והתאפשרה כתוצאה מהימנעות המשיבים לאכוף את החוק כלפי עברייני הבניה במרחב זה, וממילא משהבינו עברייני הבניה כי אין בכוונת רשויות האכיפה לאכוף את החוק מולם, הוסיפו במלאכת קביעת העובדות בשטח והחלו בבניית מבנים בלתי חוקיים נוספים במקום, כאשר עבודות אלו נמשכו בפועל במועד הגשת העתירה שבכותרת מבלי שרשויות האכיפה עשו דבר כדי למנוע זאת בפועל, על אף שהחוק נותן בידן את כל הכלים האפשריים לשם הפסקתן לאלתר של העבודות הבלתי חוקיות.

40. ודוק. כאשר עברייני בניה עומד לפני ביצוע עבודות לבניה בלתי חוקית, עומדים בפניו שיקולי סיכוי- סיכון. כאשר הוא רואה ששכנו בונה בניין רב קומות בלא תכנית, בלא היתר בניה ומבלי לשלם אגרות וכו', ומצד שני – כל "פעולת האכיפה" מצד הרשויות מסתכמות בפתיחת תיק פיקוח, אך ברי שהכף נוטה בשיקוליו של העברייני לבניה בלתי חוקית, שכן אין לו כל סכנה שהוא יצא נפסד מהמעשה, ועל כן אנו נוכחים בגל בניה בלתי חוקית משמעותי שבא בעקבות בניית מבנה נשוא עתירה זו.

41. עובדה זו אף היא מקצינה את חוסר הסבירות שבמחדלי המשיבים והחלטתם לשבת מנגד ולהתפרק הלכה למעשה מחובתם לאכוף את החוק באזור זה.

42. לצערה הרב של העותרת, אין בהתנערותם זו של המשיבים מחובתם לאכוף את החוק כלפי האוכלוסייה הפלסטינית כל חדש. עבריינות הבניה באזור זה, נהנית מסיוע בעקיפין של רשויות החוק, ומתקבלת בשלווה גמורה אצל המשיבים האמונים על שמירת ואכיפת החוק באזור.

43. כפי שתואר לעיל בהרחבה, לו היו המשיבים נוקטים בפעולות פיקוח ואכיפה אפקטיביות עת החלו העבריינים בבניית המבנה הבלתי חוקי, אך ברי כי העבריינים לא היו מוסיפים ומתחילים בהקמת מבנים בלתי חוקיים נוספים במרחב זה ובטח ובטוח שהיו נמנעים מאכלוס המבנה, אך בפועל לאור העובדה כי המשיבים לא עשו דבר בעניין בניית המבנה הבלתי חוקי, הרי שהלכה למעשה נתנו "ברכתם" לעברייני הבניה להוסיף ולבצע עבודות בניה נרחבות באופן בלתי חוקי במקום.

44. ויובהר – כי מדיניות אי המעש של הרשויות בכל הנוגע לעבירות הבניה הביאה למצב שבאזור זה אין דין ואין דיין ואיש הישר בעיניו יעשה. דהיינו, עברייני הבניה הבינו שכשם שאין אכיפה בכל הנוגע לעבירות הבניה אותם הם מבצעים באופן שיטתי כך אין אכיפה אף לגבי יתר החוקים החלים באזור, וממילא נראה כי מרשים הם לעצמם לנצל את העובדה הזו ולהשתלט על שטחים לא להם, בסמוך ממש לכביש 55, אשר הינו הכביש הראשי במרחב, על כל הנובע והמשתמע מכך בטיחותית וביטחונית.

45. לאור האמור, ברי כי פעולת האכיפה כנגד העבודות לבניית המבנה הבלתי חוקי הייתה אמורה לעמוד בראש סדרי העדיפויות של גורמי האכיפה ולעותרת לא נותר אלא לחזור ולתהות – מדוע ולמה לא פועלים המשיבים לאכיפת החוק כנגד המבנה הבלתי חוקי, בטח ובטח לנוכח העובדה כי המשיבים נוכחים לראות כי חדלון ידם ממריץ את העבריינים להוסיף ולבצע עבודות בלתי חוקיות נוספות במקום, כמפורט לעיל.

46. בהתאם לכך, ביום 24.12.2020 הגישה העותרת כתב עתירה במסגרת התיק שבכותרת, לפיו התבקש בית המשפט הנכבד, בין היתר, להורות למשיבים מדוע אינם נוקטים בכל הפעולות הנדרשות לשם הוצאה ומימוש של צו הפסקת עבודה והריסה ו/או צו סילוק מבנים חדשים (יהודה ושומרון) (הוראת שעה) (מס' 1797), התשע"ח – 2018 כנגד ביצעו עבודות לבניית מבנה גדול מימדים, ללא היתרים ובניגוד לכל דין, מצפון לשוב אלפי מנשה שבשומרון, בסמוך לכפר נבי אליאס. כן התבקש בית המשפט הנכבד להורות למשיבה 4 לנמק מדוע לא תפתח בחקירה פלילית של החשד שבוצעו עבירות נרחבות במסגרת בניית המבנה הבלתי חוקי (להלן: "כתב העתירה").
47. ביום 20.2.2022 הגישו המשיבים הודעת עדכון, לפיה עדכנו את בית המשפט הנכבד בפסק הדין של בית המשפט העליון הנכבד, שניתן במסגרת בג"ץ 3945/21 רגבים נ' שר הביטחון, לפיו נקבע כי הסעד מכח צו סילוק מבנים חדשים מצוי בסמכותו של בית המשפט העליון.
48. בהתאם לכך, תודיע העותרת כי אינה עומדת עוד על הסעד שנתבקש במסגרת העתירה שבכותרת מכוח צו סילוק מבנים חדשים.
49. ביום 20.2.2022 הגישו המשיבים הודעת עדכון, במסגרתה עדכנו כי צו ההריסה שהוצא כנגד המבנה ביום 7.12.2020 טרם מומש, וכי עברייני הבניה הגישו בקשה לאישור תכנית מפורטת ביום 22.6.2021, וכי בקשה זו טרם נידונה בפני ועדת המשנה לתכנון ורישוי של מועצת התכנון העליונה.
50. בנוסף, עדכנו משיבי המדינה במסגרת הודעת העדכון מטעמם, כי צו ההריסה שהוצא כנגד המבנה ביום 7.12.2020 טרם מומש, וכי עברייני הבניה הגישו בקשה לאישור תכנית מפורטת ביום 22.6.2021, לפני כשמונה חודשים, וכי בקשה זו טרם נידונה בפני ועדת המשנה לתכנון ורישוי של מועצת התכנון העליונה.
51. ביום 4.12.2022 הגישו המשיבים הודעת עדכון נוספת מטעמם, במסגרתה עדכנו כי הבקשה לאישור תכנית מפורטת טרם נידונה בפני ועדת המשנה לתכנון ורישוי של מועצת התכנון העליונה, וכי **בהתאם למדיניות המשיבים, כל זמן שהבקשה תלויה ועומדת, לא ננקטות פעולות אכיפה נגד הריסת המבנה** (להלן: "הודעת העדכון").
52. ביום 5.1.2023 התקיים דיון בפני בית המשפט הנכבד, במהלכו שבו נציגי המדינה על טענתם כי אין בכוננתם לבצע פעולות אכיפה כנגד המבנה מושא העתירה בשל נוהל ישן אשר קבע כי יש להקפיד על הליכי אכיפה, תוך שציינו והדגישו כי בעניין המבנה מושא העתירה חל הנוהל הישן ולא הנוהל החדש שנכנס לתוקף ביום 5.1.2022 (ואשר ביטל את ההקפאה האוטומטית של הליכי אכיפה במקרה של הגשת תכנית), וכי התנהלות זו של המשיבים קיבלה ביטוי בהליך משפטי שהתנהל בעניין הנוהל החדש במסגרת בג"ץ 5583/22 נידאל יונס אבו עראם ואח' נ' שר הביטחון ואח'.
53. בהתאם לכך, ניתנה לעותרת האפשרות לתקן את כתב העתירה ולבקש סעד בכל הנוגע לנוהל ולהתקיימותו ביחס למבנה מושא העתירה.
54. בנסיבות אלה, מוגשת עתירה מתוקנת זו.

ד. הטיעון המשפטי:

55. העובדות המפורטות בעתירה זו מצביעות על מחדלים בלתי סבירים מצד המשיבים, האמונים על אכיפת החוק באזור.

56. כפי שפורט לעיל, עסקינן במבנה הנמצא בראש סדרי העדיפויות לאכיפה, הן לאור מיקום המבנה למעלה מ- 200 מטר מהבינוי בכפר הסמוך נבי אליאס, זאת כחלק ממדיניות הרשות הפלסטינית לספח שטחי C לא להם וליצור רצף התיישבות פלסטינית, על כל הנובע והמשתמע מכך מדינית, ביטחונית ואסטרטגית.

57. הן לאור העובדה שהמבנה הבלתי חוקי נבנה בסמוך ממש לכביש 55, אשר הינו הכביש הראשי באזור, בתוך תחום צו איסור בניה (אשר כל תכליתו הינה למנוע בניה בלתי חוקית בצמוד לעורקי תחבורה ראשיים לאור הפגיעה הביטחונית האסטרטגית הנלווית לכך), דבר אשר יוצר סיכון ביטחוני עצום לנוסעים בכביש זה, על כל הנובע והמשתמע מכך, תוך הפיכת הוראות הצו לאות מתה.

58. והן לאור העובדה שעברייני הבניה ניצלו את מדיניות המשיבים והנוהל, כפי שיפורט בהמשך בהרחבה, על מנת לסיים את הליכי הבניה ולאכלס את המבנה, בחוסר תום לב של ממש ותוך קביעת עובדות בשטח לרשות האכיפה, עובדה אשר מצביחה אף היא את מימוש צו ההריסה כנגד המבנה בראש סדרי העדיפויות.

59. יצוין ויודגש, כי אף לשיטת המשיבים מצוי המבנה בסדר עדיפות גבוה לאכיפה לאור העובדה כי הוראות צו סילוק מבנים חדשים אמור היה לחול על המבנה. כידוע, צו זה מוחל בשלב הנוכחי רק על מבנים הנמצאים בסדר עדיפות גבוה לאכיפה בהתאם למדיניות שקבע מפקד האזור לאחר הליך בחינה מעמיק, וממילא ברי כי אף לשיטת המשיבים מצוי המבנה בסדר עדיפות גבוה לאכיפה.

60. דא עקא, בענייננו המשיכו עברייני הבניה במלאכת בניית המבנה הבלתי חוקי כדבר שבשגרה לאורך תקופה ארוכה ואף אכלסו אותו, וללא שהמשיבים האמונים על שלטון החוק באזור עשו די (או דבר) כדי למנוע את הדבר בפועל, ובטח ובטח ללא שהמשיבים פעלו לשם מימוש הוראות ותכלית חוקי התכנון והבניה החלים באזור, חרף התראותיה החוזרות והנשנות של העותרת בעניין.

61. חומרתן היתרה של עבירות הבניה מתבטאת בכך שהן מופנות ומתריסות בשלטון החוק. עמד על כך כב' השופט חשין ברע"פ 5584/03 פינטו נ' עיריית חיפה, פ"ד נט(3), 577, בעמ' 587-588, בצטטו את דברי כב' השופט שמגר שנאמרו בעניין דומה:

"בנייה שלא כדין היא לא רק תופעה, החותרת תחת התכנון הנאות של הבנייה, אלא השלכותיה מרחיקות לכת יותר: היא בין התופעות הבולטות, הפוגעות בהשלטת החוק. מי שעושה דין לעצמו פוגע באופן הגלוי והברור בהשלטת החוק...".

62. עוד נאמר לעניין זה:

"לצערנו, הפכו עבירות נגד חוקי התכנון והבניה לחזון נפרץ, ורבים גם טובים איש הישר בעיניו יבנה. זוהי פגיעה חמורה וקשה בשלטון החוק, המזולזל לעין השמש, ואין איש שם אל לב לאזהרות הגורמים המוסמכים ולפסקי הדין של בתי המשפט" (ע"פ 9178/85 הועדה המקומית לתכנון

ולבניה גליל מזרחי נ' אבו נימר, פ"ד מא(4) 29, 31 - המשנה לנשיא אלון; וראו גם רע"פ 4357/01 סבן נ' הוועדה המקומית לתכנון ובניה "אונו", פ"ד נו(3) 49, 59; רע"פ 11920/04 נאיף נ' מדינת ישראל [פורסם בבנו]; בג"צ 5493/08 חטיב נ' ועדת המשנה לפיקוח על הבניה [פורסם בבנו], פסקה ו'.

63. דברים אלו יפים שבעתיים בענייננו עת עברייני הבניה מנצלים את אוזלת ידן של רשויות האכיפה מלפעול לאכיפת החוק במקום ולעצירת העבודות לבניית המבנה הבלתי חוקי, לשם אכלוס המבנה בתושבים ובניית מבנים בלתי חוקיים נוספים במרחב זה, תוך השתלטות על שטחים לא להם וקביעת עובדות מוגמרות בשטח.

64. נראה כי די בדברים אלו כדי להצביע על חומרת מחדלן של רשויות האכיפה מלאכוף את החוק ביחס לעבודות לבניית המבנה הבלתי חוקי וביחס לפעילותם המנוגדת לחוק של העבריינים, כמתואר לעיל.

65. מן הנתונים מצטיירת תמונה עגומה על מצב שלטון החוק באזור, תמונה חמורה שבשום אופן אין להשלים עמה. רשויות האכיפה, הלכה למעשה, נוקטות במדיניות ברורה של אי אכיפת חוקי התכנון והבניה וכל דין אחר גם כאשר מדובר במחיר כה כבד ובפגיעה כה קשה בכל היבט שעשוי להיות רלוונטי – ביטחוני, בטיחותי, תודעתי, סביבתי וכיו"ב.

66. עבודות בלתי חוקיות נרחבות אלו, הנמשכות באין מפריע, ניצבות כעדות אילמת וכואבת לשיקול הדעת הבלתי סביר בעליל של רשויות האכיפה.

67. בית משפט נכבד זה עמד לא אחת על חובתן של הרשויות למלא את חובתן החוקית:

"ועדיין לא דיברנו - ויכולנו להוסיף ולדבר ארוכות - על המכה האנושה שמחדלי-אכיפה עלולים להביא על עצם קיומו של שלטון החוק. חוק שהרשויות אינן עושות לאכיפתו כהלכתו, יפה היה לו שלא נחקק משנחקק. חוק שאינו נאכף מוטב לו שלא ייחקק, משיחקק ולא ייאכף. חוקים לא נועדו לצדיקים גמורים. ומי שאינו צדיק גמור, אל נביאנו לידי ניסיון שמא יחטא. חוק המבזזה בשער בת-רבים יביא לרפיון גם מעבר לתחומיו, ובית-המשפט לא ישלים עם תופעה זו"

(ראה: בגצ 96 / 53 תשלובת ה. אלוני בע"מ נ' שר התעשייה והמסחר נב (2) 1, עמוד 12-13).

68. בענייננו, אין מחלוקת באשר לצורך בקבלת היתר לבניית המבנה הבלתי חוקי מושא העתירה ועל כן סוגיית אי החוקיות של העבודות לבניית המבנה איננה צריכה הרחבה.

69. גם חובת המשיבים לאכוף ולממש את דיני התכנון והבניה באזור יו"ש ו/או כל דין אחר איננה שנויה במחלוקת, שכן המשיבים הם הריבון בשטח ובאחריותם המלאה לאכוף את החוק באזור.

70. מחדלם של המשיבים מלאכוף את החוק ואת הצווים (ככל ואלו הוצאו) כנגד העבודות לבניית המבנה הבלתי חוקי ולאפשר לעברייני הבניה את המשך בניית המבנה הבלתי חוקי ואף את אכלוסו, מצביע על חוסר סבירות קיצוני בפעולתם של המשיבים ועל שיקול דעת

בלתי סביר בעליל, והכל תוך פגיעה בשלטון החוק במדינת ישראל ובאמון הציבור ברשויות המדינה.

71. בשים לב לעובדות המפורטות לעיל, ברי כי תשובותיו הלאקוניות והסתמיות של המשיב 3 לעיל, לפיהן נקטו הליכי פיקוח ואכיפה בהתאם לנהלים, ומימוש האכיפה יקבע בהתאם ל"סדרי העדיפויות" - נטענה מן השפה לחוץ ונועדה לחפות על מדיניות אי המעש הנהוגה במקום.

72. נראה כי המשיבים סברו, ככל הנראה, כי במתן הודעתם הנ"ל, יצאו הם ידי חובתם בקשר לאכיפת החוק באזור, ואין הדבר כך.

73. המשיבים מנצלים את שיקול הדעת הרחב שבית המשפט הנכבד מעניק לרשויות האכיפה במילוי תפקידם. אולם, גם שיקול דעת רחב זה אינו מקנה לרשויות מרחב בלתי מוגבל למלא את חובתן:

"ההימנעות מלממש ולהגשים חוק קיים ומחייב, אינה מדיניות ואינה יכולה להיות מדיניות, מכל בחינה שהיא; היא רק גורמת לדמורליזציה ביחסי השלטון והאזרח, וגוררת אחריה פריקת עול של כל חוקי המדינה"
(בג"צ 65 / 295 הלל אופנהימר, ו-7 אח' נ' שר הפנים והבריאות כ (1) 309, עמוד 32)

74. המשיבים פוטרים עצמם מחובתם לאכוף את הדין תחת אצטלת "סדרי העדיפויות", ואל לו לבית המשפט הנכבד ליתן ידו לכך. וכבר נקבע בבג"ץ 5377/09 רגבים נ' שר הביטחון, [פורסם בנבו], כי:

"גם אם קיימים סדרי עדיפויות מוצדקים, אסור שהללו יהוו – ולו בלי משים ושלא במכוון – כסות להפקרות בבניה. כאמור חוק הוא חוק, בין אם מדובר בבניה בלתי חוקית בקרב התושבים הישראלים ביהודה ובשומרון, בין אם מדובר בתושבים הפלסטינים - ואין להלום מצב של "איש הישר בעיניו יעשה" (שופטים י"ז, ו'). חובת המפקד הצבאי היא לאכוף את החוק באזור, ולא למותר להזכיר כי דיני התכנון - בישראל ובאזור - נועדו להבטיח בניה ופיתוח נאותים בהווה ובמבט צופה פני עתיד (וכבר נדרש בית משפט זה גם לחובתו המשלימה של המושל הצבאי לדאוג לקדם תכנית בניה באזור – ראו: בג"צ 7151/05 אלנג'אדה נ' מפקד כוחות צה"ל בגדה המערבית [פורסם בנבו] פסקה 3; בג"צ 6288/09 עראערה נ' ראש המנהל האזרחי לאיו"ש [פורסם בנבו] (פסקה 10)".

75. דהיינו - קביעת סדרי העדיפויות אינה פוטרת את הרשות מאכיפת הדין ומקיום בקרה עצמית שוטפת בעניין זה.

טענת המשיבים לאי נקיטת פעולות אכיפה בשל המדיניות המורה על הקפאת הליכי אכיפה כשבקשה לאישור תכנית מפורטת תלויה ועומדת כ"טענת בדים":

76. כאמור לעיל, במסגרת הודעת העדכון שהוגשה ע"י המשיבים ביום 4.12.2022, עדכנו הם כי הבקשה לאישור תכנית מפורטת טרם נידונה בפני ועדת המשנה לתכנון ורישוי של מועצת

התכנון העליונה, וכי בהתאם למדיניות המשיבים, כל זמן שהבקשה תלויה ועומדת, לא ננקטות פעולות אכיפה נגד הריסת המבנה.

77. ודוק. המשיבים למעשה עדכנו כי חרף העובדה שהבקשה לאישור תכנית שהוגשה ע"י עבריניי הבניה הוגשה לפני כשנה וחצי, בחודש יוני 2021, הרי שזו טרם נידונה ואף אין כל צפי לקיום דיון בעניינה, ועד לאישורה של התכנית אין בכוונת המשיבים לבצע פעולות אכיפה כנגד המבנה וזאת בשל הנוהל הפנימי של המשיבים לפיו לא יינקטו פעולות אכיפה כל עוד בקשה זו תלויה ועומדת (להלן: "הנוהל" ו/או "הנוהל הישן").

78. ביום 5.1.2023 התקיים דיון בפני בית המשפט הנכבד, במהלכו שבו נציגי המשיבים על טענתם כי אין בכוונתם לבצע פעולות אכיפה כנגד המבנה מושא העתירה בשל נוהל ישן אשר קבע כי יש להקפיא הליכי אכיפה, תוך שציינו והדגישו כי בעניין המבנה מושא העתירה חל הנוהל הישן ולא הנוהל החדש שנכנס לתוקף ביום 5.1.2022 (ואשר ביטל את ההקפאה האוטומטית של הליכי אכיפה במקרה של הגשת תכנית), וכי התנהלות זו של המשיבים קיבלה ביטוי בהליך משפטי שהתנהל בעניין הנוהל החדש במסגרת בג"ץ 5583/22 נידאל יונס אבו עראם ואח' נ' שר הביטחון ואח'.

79. המדובר בטענת בדים קלוטה מהאוויר אשר נועדה לכסות על התפרקות המשיבים מחובותיהם לאכוף את הדין וממימוש צווי האכיפה בהתאם לסדרי העדיפויות שנקבעו על ידם.

80. ויפורט:

היעדר תחולת הנוהל הישן -

81. מעיון בהצהרות המשיבים שניתנו במסגרת הליכים משפטיים אחרים עולה תמונה שונה לגמרי מהנאמר בהודעת העדכון דלעיל, כי המשיבים אינם פועלים בהתאם לנוהל הישן כבר לאורך שנים וכי הם פועלים בהתאם לחוק הירדני, הא ותו לא.

82. בשנת 2021 הגישה העותרת דן עתירה לבית המשפט העליון בשבתו כבג"ץ, במסגרת בג"ץ 5775/21 רגבים נ' שר הביטחון ואח', שעסקה בטענת העותרת כנגד חוסר סבירות ואי חוקיות הוראות הנוהל הישן (משנת 2016), ובאופן מפורט גם כנגד ההנחיה לפיה הליכי אכיפה כנגד בניה בלתי חוקית באיו"ש יוקפאו באופן אוטומטי כאשר מוגשת בקשה לאישור תכנית להסדרת הבניה הבלתי חוקית.

83. עתירתה זו של העותרת הוגשה, בין היתר, לאור העובדה כי הוראות הנוהל שקבעו הקפאה אוטומטית של הליכי אכיפה במקרה של הגשת בקשה לאישור תכנית להסדרת הבינוי הבלתי חוקי חתרו למעשה תחת הוראות החוק הירדני ותחת החלטת הוועדה שהוציאה צו הריסה לפי הוראות החוק, וממילא אין ולא יתכן להותיר על כנו נוהל שחותר תחת הוראות חוקיות מפורשות.

84. בתגובתם המקדמית של משיבי המדינה לעתירה במסגרת בג"ץ 5775/21 לעיל, הודיעו המשיבים, בין היתר, כי: "יצוין, כי במסגרת המענה לא הופנתה העותרת לנוהל, מכיוון שכאמור התנהלה באותה העת עבודת מטה לתיקון הנוהל ובפועל לא נהגו לפעול מכוחו אלא פעלו בהתאם לקבוע בחוק הירדני" (ראה סעיף 9 לתגובת המשיבים מטה).

85. ודוק. המשיבים למעשה הצהירו בפני בית המשפט הנכבד כי **נכון לחודש ינואר 2021 לא נהגו הרשויות לפעול בהתאם להוראות הנוהל הישן, אלא רק בהתאם לקבוע בחוק הירדני.**

86. כזכור, הוראות החוק הירדני קובעות חובה להקפיד הליכי אכיפה עקב הגשת בקשה להיתר בניה תוך 15 יום מיום מתן צו הפסקת העבודה בלבד, ואין הוראה דומה בחוק הירדני ביחס להגשת בקשה לאישור תכנית מפורטת.

87. כן הוסיפו המשיבים וציינו במסגרת תגובתם לבג"ץ 5775/21 לעיל, כי: **"במקרים שבהם הוגשה בקשה לאישור תכנית מפורטת המסדירה בנייה בלתי חוקית ובמקרים שבהם הוגשה בקשה להקפאת הליכים – לא קיים מקור חוקי המחייב הקפאת הליכי אכיפה כלפי הבינוי הבלתי חוקי "באופן אוטומטי"... אין במנהל האזרחי נוהל או הנחיה גורפת האוסרים על נקיטת הליכי אכיפה כל אימת שהוגשה בקשה להקפאת הליכים, בקשה לאישור תכנית מפורטת או עתירה, ובכל מקרה מתקבלת החלטה לגופו של עניין..."** (ראה סעי' 21 ו-25 לתגובת המשיבים).

מצ"ב העתק התגובה המקדמית לעתירה מטעם המשיבים בבג"ץ 5775/21, ומסומן כנספח 10.

88. כאשר, בין היתר בעקבות ובשל עתירת העותרת בבג"ץ 5775/21 דלעיל, שונו הוראות הנוהל בחודש ינואר 2022 כך שקבעו כי הגשת בקשה לאישור תכנית להסדרת בינוי בלתי חוקי לא תקפיא את הליכי האכיפה ואלו ימשיכו כסדרם (להלן: **"הנוהל החדש"**), ועתירת זו של העותרת נמחקה בשל מיצויה.

89. על מנת לסבר את אוזנו של בית המשפט הנכבד בדבר התנהלותם חסרת תום הלב של המשיבים וניצול ההליכים המשפטיים בערכאות השונות, יצוין כי במסגרת ההליך דלעיל לא טרחו משיבי המדינה לציין בפני בית המשפט הנכבד כי ימשיכו להחיל את הנוהל הישן על בקשות לאישור תכנית שהוגשו קודם לחודש ינואר 2022, חרף העובדה שהכירו בכך כי הוראות נוהל זה אינן סבירות ואינן חוקיות ולכן כפי שהוצהר לביהמ"ש **"לא נהגו לפעול מנחוו"**. בכך למעשה שוב הטעו בחוסר תום לב בולט את בית המשפט הנכבד ואת העותרת לסבור בצדק כי הנוהל לא אמור לחול בשום מצב (ובוודאי שלא באופן רטרואקטיבי, לאחר ששונה, כפי שנטען על ידי המשיבים בענייננו).

90. **ודוק. בניגוד מוחלט לאמור בהודעת העדכון מטעם המשיבים שהוגשה בחודש דצמבר 2022, נמצאנו למדים כי המשיבים אינם מקיימים את הנוהל הישן מזה זמן רב (ולכל הפחות מחודש ינואר 2021) וכי קודם כניסת הנוהל החדש לתוקף פעלו הם בהתאם להוראות החוק הירדני, וכי אין למשיבים כל מדיניות הקובעת כי יש להקפיד הליכי אכיפה באופן אוטומטי עם הגשת בקשה לאישור תכנית מפורטת, ולא כל שכן שאין כל מקור חוקי המחייב אותם לעשות כן.**

91. ובמילים אחרות – אין כל מדיניות או נוהל המחייבים את המשיבים להקפיד הליכי אכיפה בעת הגשת תכנית מפורטת, וממילא ברי כי אי מימוש צו ההריסה כנגד המבנה מושא העתירה הינה חלק מהתפרקות המשיבים ממילוי חובותיהם לפי הדין באופן המצדיק ומחייב את התערבות בית המשפט הנכבד.

הנוהל הינו חלק ממישור סדרי העדיפויות לאכיפה של המשיבים וככזה אמור לחול אף על המבנה מושא בעתירה -

92. במהלך שנת 2022 הגישה העותרת עתירה נוספת, במסגרת בג"ץ 5030/22 רגבים נ' שר הביטחון ואח', במסגרתה נטען, בין היתר, כי הוראות הנוהל החדש מיום 5.1.2022 המורות על הקפאת מימוש צווי הריסה אם הוגשה בקשה להיתר בניה בחלוף 15 ימים ממועד הוצאת צו ההריסה או כאשר הוגש ערר על ההחלטה לדחות את היתר הבניה, הינן מנוגדות להוראות חוק התכנון הירדני ואינן חוקיות. עתירה זו תלויה ועומדת בימים אלו בפני בית המשפט העליון.

93. במסגרת תגובתם המקדמית של המשיבים לעתירה זו, טענו הם כי: "רשויות האזור אינן חודלות מחובת אכיפת דיני התכנון והבניה המוטלת עליהן, אלא פועלות בגדרי הנוהל המעגן את סדרי העדיפויות לאכיפה. כללו של דבר – הנוהל החדש משקף את מדיניות המנהל האזרחי, לפיה סיכויי ההסדרה של מבנה בלתי חוקי וקיומם של בקשה להיתר או ערר תלויים ועומדים בעניינו הם שיקולים רלוונטיים לקביעת סדר העדיפויות באכיפה. במדיניות זו לא נפל כל פגם, היא סבירה והגיונית, וממילא מתחם ההתערבות של בית המשפט הנכבד בה מצומצם במיוחד" (ראה סעיפים 21-22 לתגובה).

מצ"ב העתק תגובתם המקדמית של משיבי המדינה בבג"ץ 5030/22, ומסומן כנספח 11.

94. ובמילים אחרות – המשיבים למעשה מצהירים כי מקורו הנורמטיבי של הנוהל החדש הינו במישור סדרי העדיפויות לאכיפה בלבד. דהיינו, הנוהל לא מעגן זכות העומדת לעברייני הבניה, אלא נובע מצורך פנימי של רשויות האכיפה לתעדף את פעולות האכיפה.

95. נוכח ההבהרה הברורה של משיבי המדינה לפיה הנוהל אינו מעגן זכות העומדת לעברייני, אלא נועד רק להסדיר את סדרי העדיפויות לאכיפה, לא ברור כיצד מבקשת המדינה לטעון כי הנוהל החדש לא חל ביחס לבקשות תכנון שהוגשו במועד שבו היה קיים הנוהל הישן כבעניינו (לגביו נטען כי בוטל זה מכבר). אם הגיעו המשיבים למסקנה המתחייבת לפיה אין מקום להקפיא אכיפה כנגד מבנים מסוג המבנה נשוא עתירה זו, הרי שיש ליישם את המסקנה המתחייבת לאלתר ובוודאי שאין להקפיא את פעולות האכיפה בטענה כי בעבר סברו המשיבים בטעות אחרת. קל וחומר אמורים הדברים לאחר שהמשיבים כאמור הבהירו שהעובדה שמדובר בנוהל לא חוקי ובלתי סביר, הגורם לתקלה קשה, הייתה ברורה להם זמן רב לפני חקיקת הנוהל החדש ולכן "לא נהגו לפעול מכוחו" של הנוהל הישן זמן רב לפני שהוגשה התוכנית ביחס למבנה נשוא עתירה זו.

"מדיניות" המשיבים שלא לנקוט בהליכי אכיפה כנגד מבנה שהוגשה בעניינו תכנית מפורטת הינה בלתי סבירה ומעודדת את הפקרות הבניה הבלתי חוקית בשטחי C -

96. בחסות "המדיניות" הקלוקלת והמנוגדת לדין של המשיבים להקפיא הליכי אכיפה כאשר מוגש הליך תכנוני על ידי עברייני הבניה, סיגלו לעצמם העבריינים נוהל בו מיד אחרי קבלת צו הריסה, אצים רצים הם לוועדות התכנון ומגישים הליכי סרק תכנוניים על מנת לזכות בחסינות אוטומטית מפני מימוש צווי הריסה תלויים ועומדים כנגד המבנים הבלתי חוקיים שבחזקתם, ובכך למעשה נותנים המשיבים יד בפועל ממש לעידוד הפקרות והשתוללות הבניה הבלתי חוקית באיו"ש ולאכיפה מזערית (או שמא יש לומר - אפסית) כנגד הבניה הבלתי חוקית של המגזר הפלסטיני ברחבי איו"ש.

97. על מנת לסבר את עיניו של בית המשפט הנכבד מצורפת תשובה לבקשת חופש מידע שהגיעה לידי העותרת וכוללת נתונים מאת המנהל האזרחי המורים על כך שמתוך 1,302 בקשות לקבלת היתרי בניה להכשרת מבנים בלתי חוקיים שהוגשו לאורך השנים 2018-2020 – 0 בקשות אושרו, ודברים אלו מדברים בעד עצמם.

מצ"ב העתק תשובת חופש המידע מחודש מאי 2022, ומסומן כנספח 12.

98. נתון זה מבהיר כי מדיניות הקפאת הליכי האכיפה שבה נוקטים המשיבים אינה משרתת תכלית עניינית כלשהי, אלא רק מונעת את הריסת המבנים בשלבי הבניה וגורמת לבזבז משאבי המינהל האזרחי, שנאלץ לטפל באלפי בקשות ועררי סרק שהוגשו במטרה אחת ויחידה - למנוע את הריסת המבנים הבלתי חוקיים בשלב הבניה וזאת בידיעה ברורה שלאחר אכלוס המבנים נמנעים המשיבים מלהרסם. במקום להילחם בפרקטיקה של הליכי סרק שכל מטרתן לעכב (ולעקר) את הליכי האכיפה, המינהל האזרחי מעודד וממסד את הפרקטיקה באמצעות פרסום נוהל הקפאת הליכים, העומד בניגוד לחוק התכנון ולחובתו להרוס את הבינוי הבלתי חוקי.

99. מהמקובץ לעיל עולה תמונה עגומה של תת-אכיפה לכל רוחב מרחב יו"ש ובכישלון חמור של המשיבים לאכוף את דיני התכנון והבניה במרחב זה והכל כחלק ממימוש "המדיניות" של המשיבים.

100. העותרת תטען, כי קבלת טענתם זו של המשיבים, כמוה כמתן יד "והכשר" להתנהלותם הלוקה בחסר (וזו בלשון עדינה) ביחס לאכיפת חוקי התכנון והבניה באזור.

101. לנוכח דברים אלו ומשנמצאו למדים כי המשיבים אינם מקיימים אחר הוראות הנוהל הישן מזה שנים רבות אלא פעלו בהתאם להוראות החוק הירדני, כי אין ולא חל על המשיבים כל נוהל/מדיניות/מקור חוקי המחייב את הקפאת הליכי האכיפה באופן אוטומטי ביחס למבנה הבלתי חוקי מושא העתירה שבכותרת, וכי הנוהל מקורו בסדרי העדיפויות של המשיבים, ומשנמצאו למדים כי עברייני הבניה כלל לא טרחו להגיש בקשה להקפאת הליכים בענייננו, ומשנמצאו למדים כי בקשות העבריינים למתן היתר בניה והערר שהוגש בעניינינו נדחו כבר לפני שנים, הרי שאין מנוס מלהסיק את המסקנה היחידה המתבקשת בנסיבות העניין – כי התנהלותם הקלוקלת, חסרת תום הלב והבלתי סבירה של המשיבים מאפשרת, בחסות קיום דווקני של "נוהל" שאינו חל, את המשך הפרתו של החוק בפועל ממש, ללא כל צפי וכוונה של המשיבים לממש את החוק במקום ולפעול להריסת המבנה, באופן המחייב את התערבותו של בית המשפט הנכבד דנן.

102. דברים אלו יפים שבעתיים עת עסקינן במבנה הנמצא בראש סדרי העדיפויות לאכיפה, כפי שפורט לעיל בהרחבה.

103. מן המקובץ, ניכר עד כמה היעדר פעולות המשיבים לאכיפת החוק ולנקיטת הליכים כנגד העבודות הבלתי חוקיות ע"י עברייני הבניה מהווה מסר לא ראוי לציבור כולו, ובפרט לעברייני הבניה שממשיכים בביצוע העבירות במרחב זה באין מפריע, לפיו רשויות האכיפה אינן שוקדות על שירושן של תופעות עברייניות ואינן עושות די על מנת שתופעות כגון אלו לא יישנו.

104. המשיבים משדרים לציבור כולו כי ניתן לקחת את החוק לידיים, שהרי העבריינים ממשיכים בעבודות לבניית המבנה הבלתי חוקי, מתוך זלזול בוטה וחד משמעי בשלטון החוק, מתוך ידיעה ברורה כי המשיבים לא יעשו דבר כדי למנוע זאת.
105. **על יסוד כל האמור יתבקש בית המשפט הנכבד להוציא מלפניו צו על תנאי כמבוקש ברישא של עתירה זו ולאחר קבלת תגובת המשיבים ושמיעת טיעונים בעל-פה להפכו למוחלט.**
106. כן מופנה בית המשפט לכך שבעקבות הימנעותם של המשיבים מליתן מענה ענייני לפניית העותרת כנדרש בסעיף 2 לחוק לתיקון סדרי מנהל, הרי שבהתאם להוראות סעיף 6 לאותו חוק נשמטת תחת רגלי המשיבים חזקת תקינות המעשה המנהלי ועליהם מוטל הנטל להוכיח בפני בית המשפט הנכבד כי הם פעלו ופועלים כדין ובסבירות בכל הקשור לאכיפת חוקי הבנייה וכל דין אחר ביחס לאמור בעתירה זו.

ד. הסעד המבוקש:

107. אשר על כן, יתבקש בית המשפט הנכבד להוציא צו על תנאי כנגד המשיבים כולם כמבוקש ברישא של העתירה, ולאחר קבלת תגובת המשיבים ושמיעת טיעון בע"פ, להפכו למוחלט.
108. כן יתבקש בית המשפט לחייב את המשיבים בהוצאות העותרת ובשכר טרחת עו"ד בתוספת מע"מ כדין.
109. עתירה זו נתמכת בתצהירו של מר מאיר דויטש, נציג העותרת.

 יעל סינמון, עו"ד
 ב"כ העותרת

 אבי סגל, עו"ד

נספח ב'

העתק פרוטוקול הדיון בעת"מ

55829-12-20 מיום

15.1.2024

נספח ב'

העתק פרוטוקול הדיון בעת"מ

15.1.2024 מיום 55829-12-20

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

15 ינואר 2024

עת"מ 20-12-55829 רגבים (ע"ר) נ' שר הביטחון, מר בני גנץ ואח'

לפני כבוד השופטת תמר בזק רפפורט, סגנית הנשיא

העותרת רגבים (ע"ר)

נגד

המשיבים

1. שר הביטחון, מר בני גנץ
2. אלוף פיקוד המרכז, אלוף תמיר ידעי
3. ראש המנהל האזרחי, תא"ל רסאן עליאן
4. משטרת ישראל - מחוז ש"י

נכחים:

ב"כ העותרת עו"ד אבי סגל ועו"ד יעל סינמון
 מר מאיר דויטש, מנכ"ל העותרת
 ב"כ המשיבים עו"ד מוריה אלימלך
 עו"ד מר הדר פאר נציג היועץ המשפטי באיו"ש

פרוטוקול

ב"כ העותרת: אנו חוזרים על כל האמור בעתירה המתוקנת שהוגשה.

1 אחת הטענות של המשיבים היא, שאכיפת מבנה הבלי חוקי אינה נמצאת בסדר עדיפות גבוה לאכיפה
 2 ולכן מבקשים מבית המשפט, לאור העובדה שהוגשה תכנית לפני כשנתיים וחצי, מבקשים שלא
 3 להתערב בכך שמעכבים את ביצוע צו ההריסה הן בגלל שלא מדובר בסדר עדיפות גבוה והן בגלל שלא
 4 הוגשה תכנית.

5 המשיבים לא מספרים לבית המשפט הוא שאותו מבנה בוודאי שנמצא בסדר עדיפות גבוה מפני שהוא
 6 בנוי ועל כך אין מחלוקת, במקום שיש צו לבנייה צבאית והם עוד לא סיפרו וקיבלנו זאת לפני כשבוע
 7 מהמשיבים: שהחלטת הוועדה שדחתה את הבקשה להיתר בנייה שניתנה בחודש יוני, בהחלטה כתוב
 8 במפורש "... באיסור בנייה צבאי, צו איסור בנייה זה... ועדה זו אינה מוסמכת לבטל צו איסור בנייה
 9 צבאי שעילתו ביטחונית" זו עמדת הוועדה. מציג ומגיח את החלטת הוועדה. מוגש ומסומן – ער/1.

10 מכל מקום, משכך הטענה של ה משיבים שלא המציאו לבית המשפט כפי שהיה מצופה מהם והרי
 11 מדובר במסמך שבשליטתם את החלטת הוועדה הני"ל, הקובעת שהמבנה שנבנה נבנה בצו איסור צבאי
 12 שניתן משיקולים ביטחוניים, משכך ובהתאם להצהרת המשיבים עצמם זה בג"ץ 8513/21, זו עתירה
 13 שהגישה העותרת בנוגע לסדרי עדיפויות ובית המשפט כאן קיבל את נספח 1 בתשובה לעתירה "סדרי
 14 עדיפות לאכיפה במגזר הפלסטיני ובמגזר הישראלי". זו עתירה שהעותרת הגישה בקשר עם סדרי
 15 עדיפויות ובמסגרת העיון כפי שגברתי רואה שיקול ביטחוני לא מופיע. הפרקליט מטעם המדינה
 16 הצהיר בפני העליון שברור שכאשר ישנו שיקול בטחוני הוא עומד בראש סדרי העדיפויות. זה מופיע
 17 בהחלטות העליון שמעכב ביצוע הריסה, אבל כותב למעט אם יש מניעים ביטחוניים ואז ברור שאפשר
 18 לבצע. לכן הטענה שלנו היא שבמקרה דן שמדובר על פי עמדת המדינה עצמה וצו שהוצא משיקולים
 19 ביטחוניים ואין מחלוקת שהמבנה נבנה באופן בלתי חוקי, במקום שבו יש צו צבאי שהוצא מטעמים
 20 ביטחוניים, ושהוא סמוך לכביש עוקף שנסלל שם, אנו סבורים בעיקר יפים הדברים בימים אלו שבית
 21 המשפט צריך להתערב ולהורות ולקצוב זמן להריסת המבנה.

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

15 ינואר 2024

עת"מ 20-12-55829 רגבים (ע"ר) נ' שר הביטחון, מר בני
גנץ ואח'

1 אחדד מעט את העניין בעיקר בגלל הימים בהם אנו נמצאים. זה לא סוד שהיה לנו טבח נוראי וזה גם
2 לא סוד, שבהרבה מקומות אזור יהודה ושומרון שנשללו כבישים עוקפים חלו אירועי טרור קשים
3 מבניינים שסמוכים לכבישים עוקפים. אנו כאן בטיעון מוזר של המשיבים בגלל שהם אומרים הוגשה
4 תכנית, ע"י אותו מחזיק תכנית שאין לה התכנות. יש החלטה של הוועדה שרואים שצריך להגיש השגה
5 על הצו הצבאי. אנו לא יודעים מפיהם של המשיבים האם יש וחזקה עליהם אילו הייתה כזו, הם היו
6 אומרים לבית המשפט. מונחת תכנית, שנים רבות, ואין מועד לדיון. אנו רואים מעצם החלטת הוועדה
7 ואני מניח שכך פסקה גם וועדת הערר, שאין התכנות, גם נוכח חלוף הזמן והעובדה שמדובר בצו צבאי
8 ביטחוני, שבית המשפט צריך להתערב בשיקול דעת המשיבים.

9

10 **ב"כ המשיבים:** בעוד שחברי וגם העותרת בעתירתה עלולים לקבוע שמדובר בנינו בסדר עדיפויות
11 גבוה, מה לעשות שמדיניות נקבעת ע"י הגורמים המוסמכים לכך. יש מסמך סדור שגובש וקובע מהם
12 סדרי העדיפויות. בסעיף 3 יש החלטות שיפוטיות, לאחר מכן שטחי אש ומספר 5 במדרג הוא מגבלות
13 בנייה. זה המדרג שבו אנו מצויים לגבי הבינוי מושא העתירה.

14

15 **עו"ד פאר:** סעיף 5 מדבר על שני צווי מגבלות בנייה באופן כללי. מגבלות של צירים מגבלות שקשורות
16 למכשול התפר.

17

18 **ב"כ המשיבים:** במקרה שבו גורמי הביטחון חושבים שיש צורך קונקרטי מידי לפעול נגד בנינו
19 מטעמים ביטחוניים יש כלים ביטחוניים, אפשרות להוציא צו הריסה ביטחוני שמוציא המפקד
20 הצבאי. אגב, יש מקרה שבו הוצא צו ע"י המפקד הצבאי שהשיקול שמנחה אותו זה שיקול ביטחוני
21 דחוף ובעניינו לא ראו לנכון להוציא צו כזה.

22 לשאלת בית המשפט מדוע הוגדר האזור הזה לפי מה שאמור במסמך שלכם כאזור צו איסור בנייה
23 צבאי שעילתו ביטחונית, אני משיבה כי הצו הוצא נגד האזור לא נגד המבנה.

24

25 **עו"ד פאר:** צו איסור הבנייה המדובר חולש על הכבישים הראשיים באזור יהודה ושומרון. בחלק
26 מהמקומות 75 מטר מהכביש ובחלק מהמקומות 120 מטר מהכביש. זאת חקיקה ראשית באזור
27 והמפקד מוסמך להוציא צו פרטני. המפקד עושה את זה כאשר יש צורך ביטחוני מידי. במקרה שלנו
28 המפקד הוציא את צו האיסור הכללי, הוא אומר שלא צריכה להיות בנייה במקום הזה. עם זאת, מטבע
29 הדברים השמיכה קצרה ולא בכל מקרה שבו יש מבנה שבו צו איסור הבנייה נלך לאפיק הביטחוני,
30 לפעמיים על האפיק האזרחי. משעה שהלכנו על האפיק האזרחי אנו מוגבלים בכל השיקולים וסדרי
31 הדין שקשורים להליך האזרחי, לרבות סדרי העדיפויות באכיפה. מובן שגם במקרה בו הרשויות
32 החליטו ללכת על האפיק האזרחי, המנהל האזרחי לא מנותק מרשויות הביטחוניות באזור, יש שיח
33 שוטף בין הגורמים הביטחוניים לאזרחים ובמידת הצורך יודעים לקדם מקרה שבו מקבלת בקשה
34 קונקרטית. לכן כל עוד אין בקשה כזו נלך לפי הכללים, והוועדה תגיד שהוא לא מוסמכת לקבל את
35 הבקשה כי זה בתוך הצו. אבל מכאן ועד לומר שקיים צורך ביטחוני דחוף להריסת המבנה.

36

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

15 ינואר 2024

עת"מ 20-12-55829 רגבים (ע"ר) נ' שר הביטחון, מר בני
גנץ ואח'

1 **ב"כ המשיבים**: זה שיקול אחד מיני מספר שיקולים. המדיניות הייתה שלאורך שנים שיש תכנית
2 תלויה ועומדת לא מתבצעת אכיפה. המדיניות השתנתה מיום 5.1.22 אבל כמו שהמדינה הצהירה גם
3 לבית המשפט העליון במסגרת ההליכים בבג"ץ המדיניות חלה עם ההליכים קדימה. בענייננו זה לא
4 המצב התכנית הוגשה לפני שהנוהל החדש נכנס לתוקף. התכנית הוגשה ביוני 2021 הודענו על זה גם
5 לבית המשפט. אני לא מבינה למה אנו צריכים להודיע מראש כי שיקול אחד.. כי כרגע זה דיון
6 תיאורטי.

7 כרגע לגבי הבינוי הספציפי הזה גורמי התכנון עשו בחינה פרטנית לגופם של דברים והם לא נמנעו
8 מלשקול את ההריסה רק בגלל התכנית. בית המשפט שואל אותי האם לא מדובר במצב ששיקול שהוא
9 בוודאי לא שיקול זניח היה שיקול לכאורה פסול, אני משיבה כי אם אנו מדברים על השיקול של הגשת
10 תכנית אז כמו שהודענו גם לבג"ץ במסגרת הליכים אחרים, יש גם את ההליך בעניין אבו ארם הודענו
11 שהשינוי מדיניות שחל הוא חל מעתה והלאה ולא אחורה. העתירה נמחקה באותו עניין. אני מפנה
12 לבג"ץ 5583/22. הגשנו את התגובה מהקדמית ביום 2.11.22 ופסק הדין ניתן ב 27.11.22. במסגרת
13 התגובה המדינה הודיעה על המדיניות שלה. אומנם המדיניות לא אושרה לגופה אבל יש הבנה של
14 מבחינת התנהלות מנהלית תקינה, יש מקרים שהם תקופת מעבר לכן כאשר באים ומכניסים לתוקף
15 מדיניות חדשה, נותנים איזה שהיא תקופת מעבר.

16 נשקול את הערת בית המשפט לפיה יש מקום לשיקול מחדש אודות מועד ביצוע צו ההריסה בהינתן
17 שהבקשה שתלויה ועומדת נדונה לכישלון גם לשיטתנו, משום שלא הוגשה בקשה להשגה על החלת צו
18 איסור הבנייה הצבאית על המקום.

19

20 לאחר הפסקה:

21 **ב"כ המשיבים**: בשים לב להערות בית המשפט עניינו של המבנה יובא לבחינה מחדשת ללא מתן
22 משקל לשיקול של הגשת התכנית ונבקש להגיש הודעה מעדכנת תוך 30 יום.

23

24 **ב"כ העותרת**: מפני שהיום ניתן פסק דין של העליון שעוסק בצו איסור בנייה בג"ץ 5335/23 וכך כתבה
25 כב' השופטת שטייניץ, מצטט מסעיף 5. אנו שמחים על הודעת המשיבים ונבקש שזה יבוא גם בפניו
26 של המפקד הצבאי.

27

28

החלטה

29

עד ליום 15.2.24 יעדכנו המשיבים.

30

התיק יובא לפני ביום 16.2.24.

31

32

ניתנה והודעה היום ה' שבט תשפ"ד, 15/01/2024, במעמד הנוכחים.

תמר בזק רפפורט, שופטת, סגנית
הנשיא

33

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

15 ינואר 2024

**עת"מ 55829-12-20 רגבים (ע"ר) נ' שר הביטחון, מר בני
גנץ ואח'**

1

הוקלד על ידי ירונה אהרון

נספח ג'

העתק תגובת המשיבים בעת"מ

55829-12-20 מיום

27.3.2024

נספח ג'

העתק תגובת המשיבים בעת"מ

27.3.2024 מיום 55829-12-20

בעניין שבין:

העותרת:

רגבים, ע.ר. 580460319

ע"י ב"כ עו"ד אבי סגל ואח'

מרח' טורא 32א, ימין משה, ירושלים 9410232

טל': 02-6333793, פקס: 02-6333795

- נ ג ד -

המשיבים:

1. שר הביטחון, מר בני גנץ

2. אלוף פיקוד המרכז, אלוף תמיר ידעי

3. ראש המנהל האזרחי, תא"ל רסאן עליאן

4. משטרת ישראל - מחוז ש"י

ע"י פרקליטות מחוז ירושלים - אזרחי

מח"ל 7, ירושלים 9149301

ת"ד 49333

טל': 073-3920000, פקס: 02-6468053

מועד הגשה: 27.3.24

הודעת עדכון ובקשה מטעם המשיבים

1. כזכור, ביום 30.1.24 נשלחה לב"כ מקימי המבנה החלטת לשכת התכנון על דחיית התכנית המפורטת שהגישו, בנימוק לפיו מדובר במבנה המצוי בתחום צו איסור בנייה שהוצא מכוח סעיף 332 לצו בדבר הוראות ביטחון מבלי שניתן לכך אישור מאת המפקד הצבאי.
2. בעקבות החלטה זו, הגישו מקימי המבנה בקשה לאישור המפקד הצבאי לצורך קידום הליך תכנוני. במסגרת הבקשה ביקשו מקימי המבנה כי המפקד הצבאי יעניק את אישורו חרף צו איסור הבנייה החל בשטח המבנה.
3. המשיבים יבקשו לעדכן כי ביום 18.3.24 התקבלה החלטת המפקד הצבאי להחריג את המקרקעין עליהם בנוי המבנה הבלתי חוקי מצו איסור הבנייה החל בשטח, ולתת למקימי המבנה אישור לקידום הליך תכנוני במקרקעין בהם מצוי המבנה הבלתי חוקי מושא העתירה.
4. לאור ההחלטה האמורה, סבורים המשיבים כי לאור השינוי בתשתית העומדת ביסוד העתירה דנן, העתירה אינה רלוונטית עוד, ודינה להידחות (השוו: בג"ץ 8760/21 רגבים נ' שר הבטחון, פסי' 8 לפסק דינו של השופט שטיין (14.9.2022)).

5. למען שלמות התמונה, ובהמשך לאמור בתגובות קודמות מטעם המשיבים, יצוין כי בהתאם למדיניות האכיפה העדכנית של המשיבים, ככלל, הגשת תכנית (ככל שתוגש תכנית חדשה) אינה מעכבת הליכי אכיפה.

6. לצד האמור יובהר, כי הליכי האכיפה ייעשו על פי סדרי העדיפויות של המשיבים (ור' לעניין זה נספח 1 לכתב התשובה לעתירה מטעם המשיבים). כידוע, בהתאם להלכה הפסוקה, לרשויות האזור נתון שיקול דעת רחב בכל הנוגע לאופן הפעלת סמכויותיהן ואף לקביעת סדרי עדיפויות לביצוע פעולות אכיפה (ר' מיני רבים : בג"ץ 3345/23 תנועת רגבים נ' השר במשרד הביטחון, פס"י 4 לפסק דינו של השופט מינץ (6.8.2023)). והדברים נכונים ביתר שאת, משעה שהמפקד הצבאי החליט להחריג את הבינוי מצו איסור הבנייה. אף מטעם זה יש להורות על דחיית העתירה דנו.

מוריה אלימלך, עו"ד

בפרקליטות מחוז ירושלים - אזרחי

נספח ד'

העתק פניית העותרת לדובר

צה"ל מיום 21.3.2024

נספח ד'

העתק פניית העותרת לדובר

צה"ל מיום 21.3.2024

רגבים - המחלקה המשפטית

י' אדר ב' תשפ"ד

20.3.2024

לכבוד:

תא חוק חופש מידע, לשכת דובר צה"ל
לידי הממונה על העמדת מידע לציבור

הנדון: פניה לפי חוק חופש המידע - נוהל טיפול בבקשות היתר

בניה בתחומי צווי איסור בניה צבאיים

בשם מרשתי, תנועת רגבים, ועל יסוד הוראות חוק חופש המידע, תשנ"ח - 1998, הנני מתכבד לפנות אליכם כדלקמן:

1. שטחים רבים ביהודה ושומרון חוסים תחת צווי איסור בניה צבאיים שונים. בצווים אלו כלולים סעיפים המאפשרים הגשת בקשה להיתר מיוחד לבניה בתחומי הצו (לשם הדוגמא: סעיף 2.א. לצו בדבר איסור בניה מס' 1\96, התשנ"ו - 1996 קובע כי "לא תותר בניה בתחום איסור הבניה אלא בהיתר מאת המפקד הצבאי").
2. מרשתי מבקשת לקבל את המידע כדלקמן:
 - 2.1. האם קיים בפיקוד מרכז, או במינהל האזרחי, נוהל בדבר אופן הטיפול בבקשות היתר לבניה בתחומי צו איסור בניה? ככל שקיים נוהל - אבקש לקבלו.
 - 2.2. מהם הקריטריונים למתן היתר לבניה כאמור?
 - 2.3. מיהם הגורמים הבוחנים ו/או מאשרים את הבקשה?
3. מרשתי הינה עמותה רשומה הפועלת לקידום מטרה ציבורית ועל כן פטורה מתשלום אגרת מידע (אישור ניהול תקין מצ"ב) אולם מתחייבת לשאת באגרות טיפול והפקה ככל שתידרש לכך.
4. אזכיר כי לפי הוראות סעי' 7(ב) לחוק חופש המידע הנכם מחויבים להשיב לבקשתי זו בתוך 30 יום ממועד קבלתה.
5. לטיפולכם המהיר אודה.

בכבוד רב ובברכה

אמוץ מילר, מתמחה

נספח ה'

**העתק פניית העותרת למשיב 1
מיום 15.4.2024 לביטול
ההחרעה**

נספח ה'

העתק פניית העותרת למשיב 1
מיום 15.4.2024 לביטול
ההחרעה

רגבים - המחלקה המשפטית

ז' בניסן תשפ"ד

15.4.2024

לכבוד:

מפקד פיקוד המרכז, האלוף יהודה פוקס

הנדון: החרגת מבנה מתחולת צו צבאי מס' 96/1 בסמוך לכביש 55, נבי אליאס - דרישה לביטול

בשם מרשתי, תנועת רגבים, ועל יסוד הוראות החוק לתיקון סדרי מנהל (החלטות והנמקות), תשי"ט – 1958, הנני מתכבד לפנות אליכם כדלקמן:

1. במסגרת עתירה מנהלית אשר הוגשה לבית המשפט המחוזי בירושלים בענייניו של מבנה בלתי חוקי אשר נבנה בצמוד לכביש 55, בתחומי צו איסור בניה 96/1, הוגשה ביום 27.3.2024 הודעה מטעם משיבי המדינה לפיה ביום 18.3.2024 ניתן הוחרג המבנה מתחולת צו איסור הבניה, באופן המאפשר קידום הליך תכנוני להלבנת המבנה הבלתי חוקי (להלן: "ההחרגה").
2. הנ.צ. של המבנה הינו 201324/676993 ולהלן תצ"א ותמונות הממחישים את גודלו של המבנה ואת מיקומו ביחס לציר 55, לרבות שליטתו המלאה של המבנה על הציר.

רגבים - המחלקה המשפטית

3. מבחינה עובדתית נציין כי המבנה הוא מבנה בלתי חוקי אשר נבנה במהלך 2020, ללא היתר בניה וללא תכנית המאפשרת בינוי למגורים במרחב זה. עוד נציין כי החרגת המבנה מתחולת הצו – נועדה להכשיר את קיומו של המבנה ולאפשר לרשויות האכיפה להימנע מנקיטת הליכים משפטיים כנגדו ונגד העבריינים אשר בנו אותו.
4. בראש פנייתנו זו נבקש לקבל לידינו את כלל המסמכים הנוגעים להחרגת המבנה מתחולת הצו, לרבות הבקשה להחרגה, רשימת השיקולים שנשקלו בהליך ואת התשובה הרשמית על החרגת המבנה.
5. נציין כי טענות מרשתי, הנטענות להלך, מבוססות על המציאות בשטח ועל המידע המצוי בידי מרשתי. ככל שיתקבל מכם מידע נוסף בדבר ההחרגה, מרשתי תבחן אותו בזהירות הראויה והיא שומרת על זכותה להוסיף טיעונים בעתיד.

רגבים - המחלקה המשפטית

6. הסיכון הביטחוני:

- א. ככל שניתן להתרשם מהתמונות לעיל, המבנה מושא פניה זו מצוי במרחק קצר מאד של פחות מ- 100 מטרים מכביש 55 החדש, שהוא, כידוע כביש ראשי במרחב המשמש הן את האוכלוסיה הערבית והן את האוכלוסיה הישראלית במרחב.
- ב. הבינוי במרחק כה קצר מהכביש טומן בחובו פוטנציאל ממשי לסיכון בטחוני של הנוסעים על הכביש.
- ג. רק לפני מספר ימים, ביום 6.4.2024 בוצע פיגוע ירי כנגד רכב ישראלי ואוטובוס, במהלכו נפצעה חיילת באורח קשה ואזרח ישראלי נוסף באורח קל – כאשר הפיגוע בוצע במרחק של פחות מ- 500 מטר ממיקומו של המבנה מושא פנייתי זו.
- ד. זו בדיוק הסיבה בשלה חוקק צו 96/1-מלכתחילה. שכן צו זה בא לעולם על מנת למנוע בניה סמוכת צירים – בשל הסכנה הנשקפת לנוסעים בצירים אלו מפיגועים המבוצעים בחסות בניה זו.
- ה. נוכח האמור לעיל, ברור כי בנית המבנה טומנת בחובה סיכון בטחוני פוטנציאלי לנוסעים על הציר, במרחב בו מבוצעים פיגועים - בימים אלו ממש.

7. פגיעה רוחבית בצווי איסור בניה צבאיים, ובפרט צו 96/1:

- א. בפתח הדברים נציין כי ביום 21.3.2024 פנתה מרשתי לרשויות האזור בבקשה לפי חוק חופש המידע לקבלת מידע בדבר הפרוצדורה והשיקולים של הרשות בבקשות להחרגה מתחולת צווי איסור בניה צבאיים, לרבות צו 96/1.
- ב. מרשתי סבורה כי המקרה דגן מהווה פגיעה חמורה בבסיס החקיקה של צו 96/1 ובאופן המהווה "מדרון חלקלק" שיביא לקושי ממשי במימוש הוראות הצו, אשר ממילא מופר על ידי עברייני בניה במרחב יו"ש חדשים לבקרים.
- ג. כאמור, צו 96/1 נועד להרחיק את המרחב הבנוי מהצירים על מנת לאפשר מרחב בטחוני בטוח בסמוך לצירים הראשיים ביו"ש.
- ד. אכן, הצו מאפשר החרגה של בינוי מתחולת הצו ומאפשר למפקד הצבאי ליתן היתר בניה למבנים – בתחומי הצו. אולם – ברור כי השימוש בהחרגה זו צריך להיעשות בשום שכל ומתוך ראיה של שיקולים רוחביים כמו גם שיקולים נקודתיים.
- ה. מרשתי מתקשה, מאד, להבין את מערך השיקולים המאפשר את החרגת המבנה, מושא פניה זו, מתחולת הצו.

רגבים - המחלקה המשפטית

1. ראשית, כאמור לעיל, מדובר במבנה אשר מתקיימים לגביו כל השיקולים הבטחוניים המצדיקים את הצו, הן מבחינה טופוגרפית (הקירבה לציר והשליטה עליו) והן מבחינה סביבתית (מרחב בו מבוצעים פיגועים בפועל).
2. שנית – מדובר במבנה חדש ולא במבנה קיים כך שהפגיעה בזכויות הקניין איננה חריגה. ויודגש – המבנה הוא מבנה בלתי חוקי אשר נבנה בשטח חקלאי ולא בשטח המיועד למגורים.
- ח. יתירה מכך, מדובר במבנה אשר נבנה במרחק רב מליבת הכפר הסמוך (נבי אליאס) – ולמעשה מדובר במאפיין המעמיד את הבניה, מושא פניה זו, כעבריינות חמורה המצדיקה את השימוש בצו סילוק מבנים (ביחס לקריטריונים שפורסמו על ידי המנהא"ז) – לו היו רשויות האכיפה עושות את מלאכתן נאמנה.
- ט. לעניין זה נוסף ונציין – רשויות האכיפה ביו"ש קבעו בעצמן כי בניה במרחק העולה על 200 מהבינוי הקיים של הכפר הסמוך – מהווה בינוי חמור המצדיק התייחסות מיידית (כפי שנקבע במסמך המפרט את שיקולי האכיפה של צו סילוק מבנים). **בנוסף – בינוי המגדיל את שטח הכפר, במקרה דנן – מהווה, הלכה למעשה, הרחבה של שטחי B, על חשבון שטחי C – פעולה השמורה לסמכותו של הדרג המדיני בלבד.**
- י. בנוסף – לו היה מדובר במחסן חקלאי קטן ונמוך אשר בשלו התבקשה ההחרגה מתחולת צו 96/1 – ניחא, אולם במקרה דנן מדובר במבנה מגורים בן שלוש קומות השולט על הציר למרחק רב – לכל כיוון, מאפיין אשר צריך היה למנוע אפילו מחשבה ראשונית על החרגתו מתחומי הצו הצבאי.
- יא. לאור האמור לעיל, נראה כי החרגת המבנה הספציפי הזה מתחולת הצו – עשויה לפרוץ דרך לבקשות נוספות, בהסתמך על ההחרגה של מבנה זו, וברור כי לפנינו פירצה משמעותית ביכולתן של הרשויות לאכוף את הצו באופן יעיל ולהגן על הנוסעים בכבישים במרחב יו"ש.

8. פרס לעבריינות – "יוצא חוטא נשכר":

- א. כאמור, בניית המבנה, מושא פניה זו החלה במהלך שנת 2020 כאשר בוני המבנה אינם טורחים לבקש היתרים לבנייתו. לא היתר בניה תכנוני ולא החרגה מתחולת הצו.
- ב. פניות מרשתי לנקיטת הליכי אכיפה כנגד הבינוי, כאשר הבינוי היה עוד בתחילתו – לא נענו.

רגבים - המחלקה המשפטית

ג. למעשה – לפנינו עברייני בניה אשר ביצעו עבירת בניה פלילית חמורה – כאשר מערך האכיפה של המנהא"ז פשוט תומך בהמשך קיומה של הבניה ומגן עליה בחירוף נפש כנגד טענותיה של מרשתי, לרבות החרגת המבנה מתחולת הצו – לאחר שכבר הוברר כי הסיבה היחידה לכך שצווי הריסה כנגד המבנה לא בוצעו היא רצונם הבלתי ברור של רשויות האכיפה להימנע מאכיפה כזו, תוך הסתתרות מאחורי טענה של "סדרי עדיפויות לאכיפה".

ד. לאור האמור - היענותכם להחרגת המבנה מתחולת הצו – מעודדת עבריינות בניה, פשוטו כמשמעו וברור כי אין כל הצדקה לכך.

9. חומרה מיוחדת – ציר עוקף :

א. מרשתי תבקש גם לציין כי היענותכם לבקשת ההחרגה תמוהה נוכח העובדה כי מדובר בציר שהוא ממילא "ציר עוקף".

ב. כלומר – על מנת להרחיק את מבני הכפר נבי אליאס מציר התנועה – הושקעו מליוני שקלים לשם סלילת כביש עוקף, ולאחר מכן – מאפשרות הרשויות את בניית המבנה הבלתי חוקי – השולט על הציר העוקף, ואף מחריגות אותו מתחום צו איסור הבניה, שנועד להרחיק את הבניה מהציר בכל הכבוד הראוי – נראה שמדובר בהחלטה שגויה ביסודה.

10. היעדר הצדקה תכנונית לבניית המבנה :

א. כאמור בתשובת המדינה לעתירה הנ"ל - מדובר במבנה הבנוי מחוץ לתחום הכפר נבי אליאס, ולמעשה, על מנת "להלבין" את הבניה הבלתי חוקית – יש לייצר תכנית בינוי חדשה למרחב בו מצוי המבנה.

ב. לו היה סדר הדברים הפוך, כלומר: ביצוע תכנון, הנדרש לצרכי אוכלוסיית הכפר – ובמסגרתו בחינת ההחרגה מתחולת צו איסור הבניה, לצרכי הציבור כולו – ניחא, שכן יש מקום לשיקול ציבורי רחב במסגרת שיקולי ההחרגה (כמובן תחת תנאים המבטיחים את בטחון הנוסעים על הציר). אולם לפנינו מקרה מובהק של העדפת אינטרס פרטי של עברייני בניה – על פני האינטרסים הציבוריים הבטחוניים.

רגבים - המחלקה המשפטית

11. הצטברותם של השיקולים:

א. נשגב מבינתה של מרשתי כיצד מקרה זה "זכה" להחרגה מצו איסור הבניה – ללא כל אינטרס ראוי אמיתי אחד וכנגד מצבור של אינטרסים השוללים את מתן ההיתר.

ב. כאמור, לפנינו מספר שיקולים המצדיקים את דחיית הבקשה למתן היתר לבניה בתחומי הצו, ובין היתר:

- השיקול הביטחוני הספציפי
- שיקולי שמירה על תוקפו של צו 96/1
- מתן פרס לעבריינות
- פגיעה בציר עוקף נבי אליאס
- היעדר הצדקה תכנונית

ובכל זאת נקבע כי ניתן להחריג את המבנה מתחולת הצו.

ג. ויודגש – כל אחת מהסיבות לדחיית הבקשה – עומדת בפני עצמה, קל וחומר כאשר כולן באות יחד.

12. לאור כל האמור לעיל, הנך נדרש לבטל את צו ההחרגה למבנה, מושא פנייתי זו, ולהורות על ביצוע הליכי אכיפה תכנונית כלפי מבנה זה, בהקדם ובדחיפות הראויה.

בכבוד רב ובברכה

אמוץ מילר, מתמחה

העתקים:

מר בצלאל סמוטריץ', השר במשרד הביטחון

מר יוסי דגן, ראש המועצה האזורית שומרון

מר יהונתן קוזניץ, ראש המועצה המקומית קרני שומרון

נספח ו'

העתק פניית העותרת מיום

4.6.2024

נספח ו'

העתק פניית העותרת מיום

4.6.2024

רגבים - המחלקה המשפטית

כ"ז באייר תשפ"ד

4.6.2024

לכבוד:

מפקד פיקוד המרכז, האלוף יהודה פוקס

הנדון: החרגת מבנה מתחולת צו צבאי מס' 96/1 בסמוך לכביש 55, נבי אליאס, דרישה לביטול – קדם עתירה

שלנו: מיום 15.4.2024

בשם מרשתי, תנועת רגבים, ועל יסוד הוראות החוק לתיקון סדרי מנהל (החלטות והנמקות), תשי"ט – 1958, הנני מתכבד לשוב ולפנות אליכם כדלקמן:

1. פנייתנו מיום 15.4.2024 טרם נענתה, למרות המועדים הקבועים בחוק.
2. אודה על קבלת מענה באופן מידי.
3. ככל שלא יתקבל מענה מניח את הדעת תוך 7 ימים, תשקול מרשתי פניה לבית המשפט המוסמך.

בכבוד רב ובברכה

אמוץ מילר, מתמחה

העתקים:

מר בצלאל סמוטריץ', השר במשרד הביטחון

מר יוסי דגן, ראש המועצה האזורית שומרון

מר יהונתן קוזניץ, ראש המועצה המקומית קרני שומרון

נספח ז'

העתק תשובת דובר צה"ל בעתירת חופש המידע
מיום 27.10.2024

נספח ח'

העתק תשובת דובר צה"ל בעתירת חופש המידע
מיום 27.10.2024

עת"מ 67288-06-24
בפני כבוד השופט נפתלי שילה

בבית המשפט המחוזי בתל אביב יפו
בשבתו כבית משפט לעניינים מינהליים

העותרת: רגבים, ע.ר. 580460319
באמצעות ב"כ עו"ד בועז ארזי
ת.ד. 44439, ירושלים 9144302
טל': 6560303 – 02; פקסי: 6560363 – 02

- נ ג ד -

הממונה על חוק חופש המידע – צבא הגנה לישראל
ע"י ב"כ עו"ד מפרקליטות מחוז תל אביב (אזרחי)
דרד מנחם בגין 154 (בית קרדן), ת.ד. 33051 תל אביב 6492107
טלפון: 073-3924888; פקס: 02-6468005

כ"ה תשרי תשפ"ה, 27/10/2024 החלטה
בקשה 2 בתיק 67288-06-24
שופט נפתלי שילה

לתגובת העותרת בתוך 15 יום.
*** נחתם דיגיטלית ***

הודעה ובקשה מטעם המשיב

1. עניינה של העתירה שבכותרת בבקשת העותרת לקבלת מידע הנושאת את התאריך 20.3.2024 ואשר צורפה כנספח לעתירה (להלן: "הבקשה לקבלת מידע").
2. ביום 23.10.2024 נשלח מענה הממונה על חופש המידע לבקשה לקבלת המידע. לא למותר לציין, כפי שאף פורט בסעיף 2 למענה כי: "הוראותיו של חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 (להלן: "החוק") אינן חלות על רשויות באזור יהודה ושומרון (ראה: בג"ץ 6870/14 רגבים נ' ראש המנהל האזרחי). עם זאת, וכפי שהוצהר על-ידי המדינה בהליכים, אין באמור כדי לגרוע מתחולת המשפט המנהלי הישראלי על פעולתן של רשויות האזור, לרבות עקרונות חופש המידע במובנם הרחב. אין בתשובה זו כדי ללמוד על תחולת לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998, או כי קיימת מחויבות לפי הוראות החוק להעברת המידע שהתבקש במכתב שבסמך...".
העתק המענה מצ"ב ומסומן כנספח 1.
3. בשים לב לאמור, מבלי לגרוע בכל טענה מטענות המשיב, לרבות באשר לסמכותו של בית המשפט הנכבד לדון בעתירה שבכותרת, לעמדת המשיב התייתר הצורך לדון בעתירה במתכונתה הנוכחית ולפיכך, מתבקש בית המשפט הנכבד לחזרת על מחיקתה ללא צו להוצאות.
4. אשר על כן, מתבקש בית המשפט הנכבד לחזרת על מחיקת העתירה ללא צו להוצאות.

5. למען הזחירות, מובהר בזאת כי המשיב יבקש לשמור על זכותו לחעלות את כלל טענותיה, לרבות טענות סף, במסגרת תשובתו, ככל שידרש לכך

שׁוֹשָׁנָה בְּלוּ, עוֹיִיז

פרקליטות מחוז תל אביב (אזרחי)

חיום, כ"ה בתשרי התשפ"ה, 27 באוקטובר 2024

נספח 1

צבא	ההגנה	
מערך	דובר	צה"ל
תא	חוק	חופש המידע
טל':		073-3862131
כי	תשרי	תשפ"ה
22	אוקטובר	2024

לכבוד,
אמוץ מילר,
"תנועת רגבים"
שלום רב,

הנדון: בקשתך למידע בנושא נוהל טיפול בבקשות היתר בניה בתחומי צווי איסור בניה צבאיים
שלך: בקשת חופש מידע מיום 20 במרץ 2024

- להלן התייחסות צה"ל לבקשתך, לאחר בדיקה מול הגורמים המקצועיים, בהתאם לסעיפי הבקשה.
- בפתח הדברים, נציין כי הוראותיו של חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 (להלן: "חוק") אינן חלות על רשויות באזור יהודה והשומרון (ראה: בג"ץ 6870/14 רגבים נ' ראש המנהל האזרחי). עם זאת, וכפי שהוצהר על-ידי המדינה בהליכים, אין באמור כדי לגרוע מתחולת המשפט המנהלי הישראלי על פעולתן של רשויות האזור, לרבות עקרונות חופש המידע במובנם הרחב. אין בתשובה זו כדי ללמד על תחולת חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998, או כי קיימת מחויבות לפי הוראות החוק להעברת המידע שהתבקש במכתבך שבסמך. להלן מענה לשאלותיך:
- לא קיים בפיקוד המרכז נוהל בדבר אופן הטיפול בבקשות היתר בניה. כל בקשה נבחנת על ידי המפקד הצבאי בהתאם לנסיבות הספציפיות והערכת המצב המבצעית.
- המפקד הצבאי בוחן בקשות המובאות בפניו בנושא היתרי בניה אל מול הסיכון הביטחוני הנשקף מן הבינוי. בין יתר השיקולים, נשקלים מאפייני הבינוי, סמיכותו לצירי תנועה, לגדר הכיטחון או למושאי הגנה רלוונטיים אחרים, התכליות העומדות ביסוד צו איסור הבניה, הפגיעה בביטחון במרחב והערכת המצב הביטחונית העדכנית. כל זאת, באיזון אל מול האינטרס שבבסיס הבקשות, בגדרי חובות הסבירות, חמדתיות ויתר החובות הנדרשות בדין.
- ככלל, בקשות מהסוג המפורט בבקשתכם נבחנות בידי המפקד הצבאי הרלוונטי, בהתייעצות עם גורמי המקצוע הרלוונטיים.
- יצוין כי היתר המפקד הצבאי אינו מחליף את הצורך בהיתר בניה הניתן לפי הדין החל בשטח הרלוונטי אלא מהווה תנאי מקדים לחיתר זה.
- בברכה,

הממונה על חופש המידע בצה"ל

נספח ח'
העתק צו 96/1

נספח ח'
העתק צו 96/1

צבא הגנה לישראל

צו בדבר פיקוח על הבניה (יהודה והשומרון) (מס' 393), התש"ל - 1970

צו בדבר איסור בניה מס' 1/96, התשנ"ו - 1996

בתוקף סמכותי לפי סעיף 2 לצו בדבר פיקוח על הבניה (יהודה והשומרון) (מס' 393) התש"ל - 1970, ובהיותי סבור שהדבר דרוש לבטחון כוחות צה"ל באזור ולהבטחת הסדר הציבורי, הנני מצווה בזאת לאמור:

	בצו זה	.1		הגדרות					
	"המפה" - מפה בקנ"מ 1:100000 הנושאת את השם "מפת איסור בניה", התתומה על ידי והמצורפת לצו זה כחלק בלתי נפרד ממנו. "היתר בניה" - היתר שניתן ע"י רשויות התכנון המוסמכות לפי חוק תכנון ערים כפרים ובנינים מס' 79 לשנת 1966 והצו בדבר חוק תכנון ערים כפרים ובנינים (יהודה והשומרון) (מס' 418), התשל"א - 1971.								
	א.	.2		איסור בניה					
	לא תותר בניה בתחום איסור הבניה אלא בהיתר מאת המפקד הצבאי. ב. תחום איסור הבניה הינו: (1) בדרכים המסומנות בצבע אדום במפה - עד-למרחק של 120 מ' מציר הדרך לכל צד. (2) בדרכים המסומנות בצבע כחול במפה - עד למרחק של 75 מ' מציר הדרך לכל צד.								
	א.	.3		היתרי בניה					
	בתחום איסור הבניה לא יהיה תוקף להיתרי בניה אלא אם התקבל היתר מהמפקד הצבאי לפי הוראות צו זה. ב. בקשות להיתר לפי צו זה יוגשו לראש המנהל האזרחי או למי שיוסמך לכך מטעמו. ג. אין בקבלת היתר לפי צו זה כדי לפטור מחובת קבלת כל היתר הדרוש על פי כל דין ותחיקת בטחון.								
		.4		פרסום					
	עותקים מצו זה ומהמפה המצורפת לו יופקדו במקומות המפורטים להלן, ויהיו פתוחים לעיונו של כל מעוניין בשעות העבודה הרגילות: א. משרדי המפקד הצבאי בחטיבות המרחביות: מנשה, שומרון, אפריים, בנימין, עציון, יהודה והבקעה. ב. במשרדי מנהל התיאום והקישור האזרחיים בנפות ג'נין, שכם, טול כרם, רמאללה, בית לחם וחברון. ג. במשרדי לשכת התכנון המרכזית, ובמשרדים הנפתיים של לשכת התכנון. ד. במשרד ראש ענף תשתית במנהל האזרחי באיו"ש.								

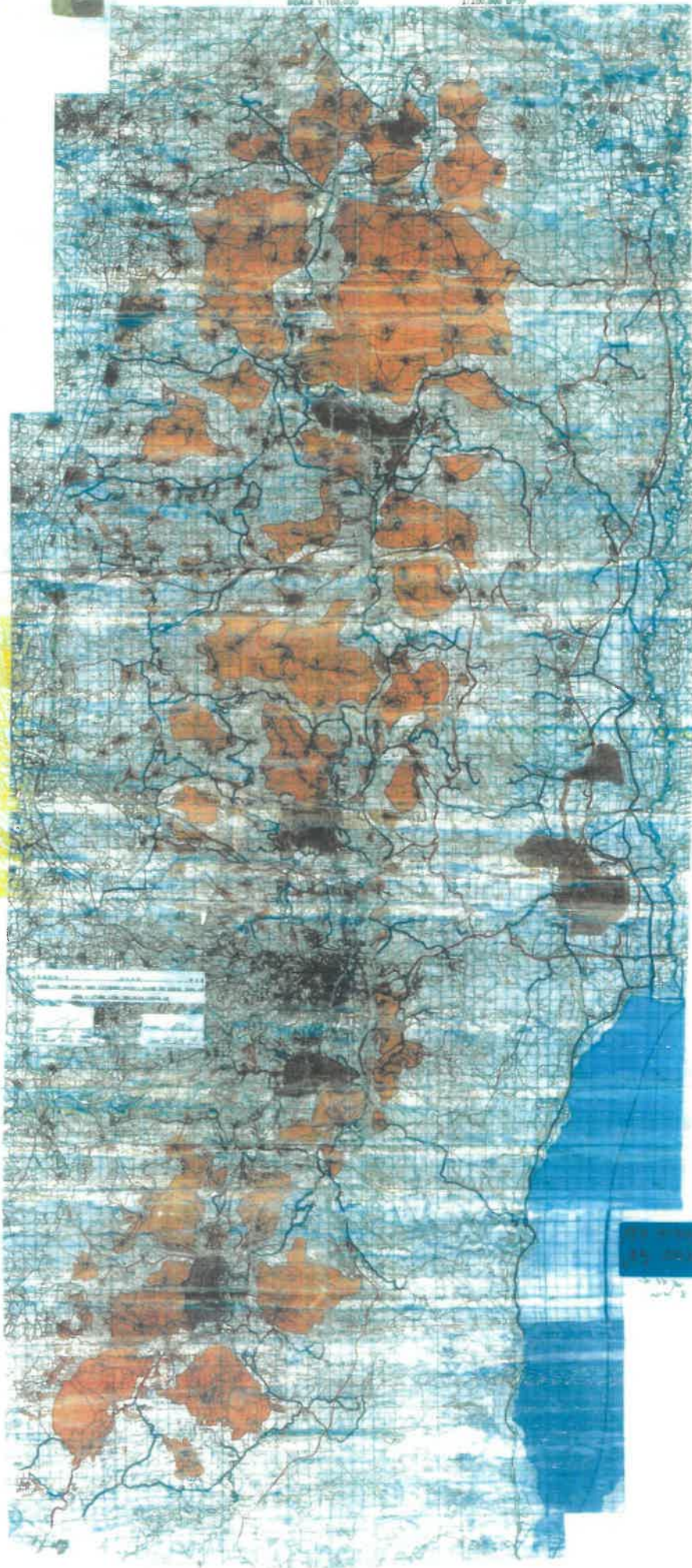
- ביטול
5. צו בדבר איסור בניה (מס' 2/95) התשנ"ו - 1995 - בטל .
- תחילת תוקף
6. תחילת תוקפו של צו זה ביום חתימתו .
- השם
7. צו זה ייקרא : "צו בדבר איסור בניה (מס' 1/96), התשנ"ו - 1996" .

עוזי דיין, אלוף
מפקד כוחות צה"ל
באזור יהודה והשומרון

ג אלול התשנ"ו
18 אוגוסט 1996

SCALE 1:100,000

1:200,000 8°30'

1:200,000 8°30'